

**ДОГОВОРЕН ФОНД
„ДСК СТАБИЛНОСТ –
ЕВРОПЕЙСКИ АКЦИИ 3“**

ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА,
ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМИЯ ОДИТОР
И ГОДИШЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

31 ДЕКЕМВРИ 2023

Седалище и адрес на управление:

гр. София
ул. „Московска“ № 19

ЕИК по БУЛСТАТ: 176460714

Управляващо дружество

„ДСК Управление на активи“ АД

Ръководство на Управляващото дружество

Надзорен съвет:

Дърд Едер - Председател
Боян Филипов Стефов - Заместник Председател
Габор Фазекаш – Член

Управителен съвет:

Петко Кръстев Кръстев – Председател и Главен изпълнителен директор
Димитър Христов Тончев – Член и Изпълнителен директор
Светослав Спасов Велинов – Член

Банка - депозитар

„Алианц Банк България“ АД

ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА
на Договорен Фонд „ДСК Стабилност – Европейски акции 3”
за 2023 година

София, п.к. 1000
ул. Алабин № 36, ет.3
тел. (02) 930 10 00
ел. поща: office@dskam.bg
WEB: www.dskam.bg

I. Обща информация за ДФ „ДСК Стабилност – Европейски акции 3“

Договорен фонд „ДСК Стабилност – Европейски акции 3“ (ДФ „ДСК Стабилност – Европейски акции 3“ или „Фондът“) е договорен фонд по смисъла на чл. 5, ал. 2 от Закона за дейността на колективните инвестиционни схеми и на други предприятия за колективно инвестиране (ЗДКИСДПКИ). Фондът е неперсонифицирано дружество по смисъла на Закона за задълженията и договорите, не е юридическо лице и представлява обособено имущество за инвестиране на набраните парични средства в различни финансови инструменти чрез разпределение на риска и в съответствие с инвестиционната стратегия, описана в Проспекта и в Правилата на Фонда.

ДФ „ДСК Стабилност – Европейски акции 3“ няма управителни органи, като неговата дейност, включително управлението на активите му, се осъществява само от управляващо дружество, което действа от името и за сметка на Фонда, съгласно чл. 87 от ЗДКИСДПКИ.

С Решение № 100-ДФ/08.02.2013 г. на Комисията за финансов надзор (КФН), „ДСК Управление на активи“ АД (Управляващото дружество“) получи разрешение да организира и управлява дейността на „ДСК Фонд на паричния пазар в евро“, като публичното предлагане на неговите дялове започва на 04.03.2013 г., първоначално записаните дялове са на дата 05.03.2013 г.

С Решение № Решение 767-ДФ/30.07.2018 г. на КФН, се променя наименованието на Фонда от „ДСК Фонд на Паричния пазар в евро“ на „ДСК Алтернатива 2“ и се разрешава промяната на неговите правила.

С Решение № 799-ДФ/19.10.2022 г. на КФН, се променя наименованието на Фонда от „ДСК Алтернатива 2“ на „ДСК Стабилност – Европейски акции 3“ и се разрешава промяната на неговите правила.

II. Инвестиционна дейност и политика

Инвестиционната стратегия на „ДСК Стабилност - Европейски акции 3“ предвижда с цел защита на нарастването на стойността на инвестициите на притежателите на дялове във Фонда, инвестиране на основната част от активите в ценни книжа, издадени или гарантирани от българската държава, държава членка или трета държава, общински облигации, корпоративни облигации и/или банкови депозити в кредитни институции със седалище в Република България, в друга държава членка или трета държава и/или в акции/дялове на колективни инвестиционни схеми със седалище в България или чужбина, инвестиращи предимно в инструменти на паричния пазар. С цел осигуряване на капиталова печалба на инвеститорите Фондът може да инвестира част от активите си в други ликвидни финансови активи по смисъла на чл. 38 ЗДКИСДПКИ, в т.ч. деривативни финансово инструменти, с която да се осигури експозиция към индекси върху акции на европейски компании. Стратегията предвижда чрез тези инструменти Фондът да участва в евентуалното повишаване на стойността на базовия актив, върху който са закупени съответните деривативни инструменти, но същевременно да бъде предпазен от понижаване на стойността на базовия актив.

По отношение на „ДСК Стабилност – Европейски акции 3“ не се предвижда изграждане на отраслова специализация на схемата.

През ограничените периоди Фондът може да има териториална специализация към икономиката на еврозоната чрез експозиция към водещи индекси върху акции на компании от страни членки на еврозоната.

С оглед постигане на инвестиционните цели на "ДСК Стабилност – Европейски акции 3", дейността на фонда има цикличен характер. **Всеки инвестиционен цикъл е с продължителност от приблизително 5 (пет) години** и включва два основни периода. Фондът осъществява непрекъснато своята дейност, като всеки нов цикъл започва да тече веднага след изтичане на предходния.

Първият основен период е наречен „**отворен период**“ и е с продължителност от приблизително 2 (два) месеца. През този период се извършва активно набиране на средства от инвеститорите. Това е и периодът, през който инвеститорите, закупили дялове на Фонда през предходни инвестиционни цикли и желаещи да направят обратно изкупуване, е препоръчително да продадат своите дялове обратно на Фонда.

Вторият основен период е наречен „**ограничен период**“ и е с продължителност от приблизително 5 (пет) години. През „ограничения период“ Фондът осъществява своите основни цели – осигуряване на защита на нарастването на стойността на инвестицията на притежателите на дялове във Фонда и реализиране на капиталова печалба. Защита на нарастването на стойността на инвестицията през този период означава нетната стойност на активите на един дял, изчислена към последния работен ден от „ограничения период“, да бъде не по-ниска от 100% (сто) на сто от нетната стойност на активите на един дял, изчислена към последния работен ден от „отворения период“.

С цел осигуряване на ликвидност на инвестициите на притежателите на дялове, през „ограничения период“ се предвиждат няколко „**междинни периода**“, през които ще се прилагат по-ниски такси/ разходи за сметка на инвеститорите при продажба и обратно изкупуване на дялове в сравнение с таксите през „ограничения период“. Инвеститорите закупили дялове през „междинните периоди“ няма да могат да разчитат на защита на нарастването на стойността на своята инвестиция в края на „ограничения период“.

Управляващото Дружество ще информира притежателите на дялове и останалите инвеститори за точната дата, на която ще започва всеки „отворен“/ „ограничен“ период от инвестиционния цикъл на Фонда, най-малко 30 дни преди започването на съответния период чрез съобщения:

- на всички „гишета“, на които се приемат поръчки за продажба и обратно изкупуване на дялове от Фонда;
- на Интернет страницата на Управляващото Дружество.

1. Структура на активите на ДФ „ДСК Стабилност – Европейски акции 3“

Набраните средства от продажба на дялове на Фонда бяха инвестиирани в съответствие с изискванията на ЗДКИСДПКИ, Наредба № 44 на КФН, Правилата и Проспекта на Фонда.

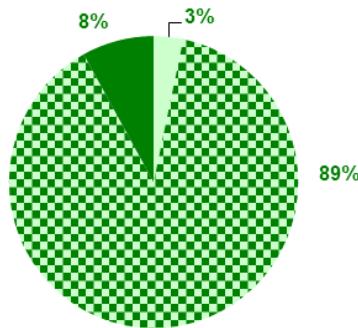
Към 31.12.2023 г. общият размер на активите на Фонда е 6,894,975.61 лв., като в това число се включват:

- Държавни ценни книжа, емитирани от Р. България - 1 емисия – 24.40%.
- Държавни ценни книжа, емитирани от други държави – 4 емисии – 64.27%
- Деривативни финансови инструменти – борсово търгувана опция – 8.03%
- Парични средства по банкови влогове – в 1 банка – 3.31%

Структурата на активите на ДФ „ДСК Стабилност – Европейски акции 3” към края на отчетния и на предходния период, в стойностно изражение и като процент от общата стойност на активите, е както следва:

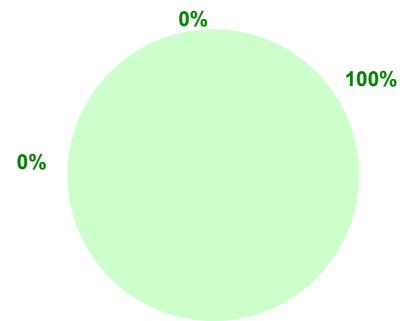
Активи	31.12.2023		31.12.2022	
	лв.	%	лв.	%
Банкови влогове /общо/	227 928.62	3.31	4 826 258.06	99.90
Безсрочни банкови влогове, деноминирани в лева	227 670.69	3.31	4 808 946.05	99.54
Безсрочни банкови влогове, деноминирани в евро	257.93	0.00	17 312.01	0.36
Дългови ценни книжа /общо/	6 113 445.40	88.67	-	-
Държавни Ценни Книжа, емитирани от Р. България, в т.ч.:	1 682 119.57	24.40	-	-
вземания по начислени лихви	33 780.53	0.49	-	-
Държавни Ценни Книжа, емитирани от други държави, в т.ч.:	4 431 325.83	64.27	-	-
вземания по начислени лихви	41 894.70	0.61	-	-
Derивативни финансови инструменти, деноминирани в евро	553 601.59	8.03	-	-
Други вземания	-	-	4 831.09	0.10
Общо активи	6 894 975.61	100.00	4 831 089.15	100.00

Структура на активие на ДСК Стабилност -
Европейски акции 3
към 31.12.2023 г.

■ Банкови влогове   ■ Дългови книжа   ■ Капиталови книжа

Структура на активие на ДСК Стабилност -
Европейски акции 3
към 31.12.2022 г.

■ Банкови влогове   ■ Дългови книжа   ■ Капиталови книжа

Активи	31.12.2023 (лв.)	31.12.2023 (%)	31.12.2022 (лв.)	31.12.2022 (%)
Финансови инструменти, търгувани на регулиран пазар, в т.ч.:	6 667 046.99	96.69	-	-
търгувани на Luxembourg Stock Exchange, в т.ч.	3 088 259.02	44.79	-	-
дългови	3 088 259.02	44.79	-	-
търгувани на Deutsche Boerse, в т.ч.	1 356 761.82	19.68	-	-
дългови	1 356 761.82	19.68	-	-
търгувани на London Stock Exchange, в т.ч.	1 379 004.75	20.00	-	-
дългови	1 379 004.75	20.00	-	-
търгувани на Euronext Paris, в т.ч.	289 419.81	4.20	-	-
дългови	289 419.81	4.20	-	-
търгувани EUREX, в т.ч.	553 601.59	8.03	-	-
деривативни	553 601.59	8.03	-	-
Общо финансови инструменти	6 667 046.99	96.69	-	-
Банкови влогове	227 928.62	3.31	4 826 258.06	99.90
Други вземания	-	-	4 831.09	0.10
Общо активи	6 894 975.61	100.00	4 831 089.15	100.00

2. Структура на пасивите на ДФ „ДСК Стабилност – Европейски акции 3”

Към края на 2023 г. Договорният фонд има текущи задължения с матуритет до един месец, в това число задължения към Управляващото дружество и Банката Депозитар. Посочените задължения се начисляват ежедневно, съгласно Правилата и Проспекта на Фонда.

Пасиви	31.12.2023 лв.	31.12.2023 %	31.12.2022 лв.	31.12.2022 %
Задължения към Управляващото дружество, в т.ч.:	5 828.93	94.64	662.72	78.40
(а) такса за управление на активите на Фонда	5 828.93	94.64	662.72	78.40
Задължения към Банката Депозитар	330.00	5.36	182.60	21.60
Общо пасиви	6 158.93	100.00	845.32	100.00

4. Приходи

В съответствие със структурата на портфейла, приходите на Фонда се формират от приходи от преоценка на финансови активи, приходи от лихви по дългови ценни книжа и по банкови влогове и от приходи от операции с финансови активи.

Приходите от преоценка на финансови активи и инструменти се формират от положителната преоценка на финансовите активи и инструменти на база промяната в тяхната цена.

Приходите от операции с финансови инструменти са вследствие на по-високата цена при продажбата им спрямо тяхната балансова стойност.

Структурата на приходите на ДФ „ДСК Стабилност – Европейски акции 3” за отчетния и за предходния период, в стойностно изражение и като процент от общата стойност на приходите, е както следва:

Приходи	01.01-31.12.23		01.01-31.12.22	
	лв.	%	лв.	%
Приходи от лихви, в т.ч.	98 386.15	4.04	119 573.29	13.98
(а) по дългови ценни книжа	98 386.15	4.04	119 573.29	13.98
Приходи от преоценка на финансови инструменти	2 317 153.61	95.18	723 061.03	84.51
Приходи от операции с финансови инструменти	-	-	12 912.65	1.51
Приходи по валутни операции	0.29	0.00	0.35	0.00
Приходи от дистрибуция на дялове	19 025.32	0.78	-	-
Общо приходи	2 434 565.37	100.00	855 547.32	100.00

5. Разходи

5.1. Общо разходи

Структурата на разходите на ДФ „ДСК Стабилност – Европейски акции 3” за отчетния период, в стойностно изражение и като процент от общата стойност на разходите, е както следва:

Разходи	01.01-31.12.23		01.01-31.12.22	
	лв.	%	лв.	%
Разходи от лихви по банкови влогове	-	-	6 057.15	0.42
Разходи по преоценка на финансови активи и инструменти	2 142 721.63	96.94	1 395 477.67	97.34
Разходи по операции с финансови активи и инструменти	-	-	1 524.49	0.11
Други финансови разходи	935.03	0.04	932.19	0.07
Разходи за външни услуги	66 215.03	3.00	28 247.39	1.97
Разходи по валутни операции	509.31	0.02	1 354.29	0.09
Общо разходи	2 210 381.00	100.00	1 433 593.18	100.00

Разходите от лихви по банкови влогове са свързани с отрицателни лихвени проценти по предоставени банкови влогове.

Разходите по преоценка на финансови активи и инструменти се формират от капиталова загуба – отрицателната преоценка на финансовите инструменти на база промяната в тяхната цена.

Разходите по операции с финансови активи и инструменти са вследствие на по-ниската цена при продажбата им спрямо тяхната балансова стойност.

Разходите за външни услуги се формират от възнаграждението на Управляващото дружество (такса за управление на дейността на Фонда) и възнаграждението на Банката Депозитар за обслужващи и контролни функции.

5.2. Оперативни разходи

Тези разходи се приспадат от активите на ДФ „ДСК Стабилност – Европейски акции 3” и така косвено се поемат от всички притежатели на дялове. Те са вторият компонент разходи след транзакционните разходи при покупка/обратно изкупуване на дялове, които инвеститорът следва да има предвид инвестирайки във Фонда.

Представените по-долу разходи, като процент от средната НСА на годишна база са както следва:

- за периода **01.01-31.12.2022 г. – 0.33%**
- за периода **01.01-31.12.2023 г. – 1.00%**

Оперативни разходи	01.01-31.12.23		01.01-31.12.22	
	лв.	%	лв.	%
Възнаграждение на Управляващото дружество	58 078.80	86.49	21 744.19	74.52
Комисионни на инвестиционни посредници	1 721.13	2.56	-	-
Възнаграждение на Банката Депозитар	6 415.10	9.55	6 353.20	21.77
Други административни разходи		0.00	150.00	0.51
Други финансови разходи	935.03	1.40	932.19	3.20
- банкови такси по преводни операции	25.20	0.04	182.40	0.63
- банкови такси, свързани с трансфер на ценни книжа	449.83	0.67	97.79	0.34
- други	460.00	0.69	652.00	2.23
Общо оперативни разходи	67 150.06	100.00	29 179.58	100.00

Финансов резултат

За дейността си през финансовата 2023 г. ДФ „ДСК Стабилност – Европейски акции 3” реализира нетна печалба в размер на 224,184.37 лв. спрямо загуба от 578,045.86 лв. за 2022 г.

6. Данъчно третиране

ДФ „ДСК Стабилност – Европейски акции 3”, като вид колективна инвестиционна схема, допусната до публично предлагане в Република България ползва преференциално данъчно третиране:

- неговата печалба не се облага с корпоративен данък (*чл. 174 от Закона за корпоративното подоходно облагане*).
- управлението на дейността на ДФ „ДСК Стабилност – Европейски акции 3”, като вид колективна инвестиционна схема, е освободена финансова услуга и не подлежи на облагане с данък добавена стойност (*чл. 46, ал. 1, т. 6 от Закона за данък върху добавената стойност*).

Данъчно облагане на доходите на притежателите на дялове във Фонда

- Не подлежат на данъчно облагане доходите на местни физически лица или физически лица, установени за данъчни цели в държава – членка на Европейския съюз или в друга държава – членка на Европейското икономическо пространство от сделки с дялове на Фонда (реализирана капиталова печалба) в случаите на обратно изкупуване на дяловете или продажба на дяловете, извършени на регулиран български пазар по смисъла на чл. 152, ал. 1 и 2 от Закона за пазарите на финансови инструменти.

При определяне на данъчния финансов резултат на юридическите лица, които подлежат на облагане по реда на ЗКПО, с тези доходи се намалява счетоводния финансов резултат. При загуба от сделки с дялове, лицата, които подлежат на облагане по реда на ЗКПО, ще следва да увеличат счетоводния си финансов резултат с отрицателната разлика между продажната и придобивната цена на дяловете. Когато дяловете са придобити на различни цени и впоследствие се продава част от тях, като не може да бъде доказано кой от тях се продават, цената на придобиване на дяловете е средно претеглената цена, определена въз основа на цената на придобиване на държаните дялове към момента на продажбата.

Тези доходи не се облагат и с данък при източника.

- Доходите от сделки с дялове на Фонда (реализираната капиталова печалба), както и изобщо с финансови активи, получени от физически лица от трети държави, извън горепосочените, се облагат с окончателен данък в размер на 10 върху облагаемия доход.

Облагаемият доход е сумата от реализираните през годината печалби, определени за всяка конкретна сделка, намалена със сумата от реализираните през годината загуби, определени за всяка конкретна сделка. Реализираната печалба/загуба за всяка сделка се определя, като продажната цена се намалява с цената на придобиване на дяловете. Когато дяловете са придобити на различни цени и впоследствие се продава част от тях, като не може да бъде доказано кой от тях се продават, цената на придобиване на дяловете е средно претеглената цена, определена въз основа на цената на придобиване на държаните дялове към момента на продажбата.

7. Ликвидност

Поддържането и управлението на ликвидността се осъществява от Управляващото дружество при спазване изискванията на Правилата за поддържане и управление на ликвидността на Фонда.

Управлението на ликвидността се извършва посредством:

1. Ежедневно следене и анализ на структурата на активите по видове и матуритет;
2. Ежедневно следене и анализ на структурата на пасивите по видове и матуритет;
3. Ежедневно следене на входящите и изходящите парични потоци;
4. Поддържане на оптимален размер на парични средства и други ликвидни активи с цел посрещане на задълженията на Фонда;
5. Разработване на стратегии за предотвратяване на кризисни ситуации.

Към момента на изготвяне на настоящия отчет не съществуват тенденции, обстоятелства или рискове, които биха довели или за които има основание да се смята, че ще доведат до съществено повишаване или намаляване на ликвидността на Фонда.

8. Капиталови ресурси

Характерът на дейността на ДФ „ДСК Стабилност – Европейски акции 3” свързва размера на капиталовите ресурси, подлежащи на инвестиране, от една страна с процесите на емитиране и обратно изкупуване на дялове на Фонда, а от друга страна с финансовите резултати, реализирани при операции с инструменти от неговия портфейл.

Собственият капитал е равен на нетната стойност на активите на Фонда и се формира от:

- основен капитал - номиналната стойност на дяловете в обръщение;
- премии от емисии – разликата между емисионната стойност/цената на обратно изкупуване и номиналната стойност на дялове;
- финансов резултат за периода.

Движение по капитала	Основен капитал (лв.)	Премии от емисия (лв.)	Финансов резултат (лв.)	Общо собствен капитал (лв.)
Сaldo към 01.01.2022 г.	12 217 655	225 912	172 846	12 616 413
Изменение, в т.ч.:	(7 277 762)	69 639	(578 046)	(7 786 169)
увеличение	1 511 601	(8 229)	855 547	2 358 919
намаление	(8 789 363)	77 868	(1 433 593)	(10 145 088)
Сaldo към 31.12.2022 г.	4 939 893	295 551	(405 200)	4 830 244
Изменение, в т.ч.:	1 874 448	(40 059)	224 184	2 058 573
увеличение	3 569 254	(79 413)	2 434 565	5 924 406
намаление	(1 694 806)	39 354	(2 210 381)	(3 865 833)
Сaldo към 31.12.2023 г.	6 814 341	255 492	(181 016)	6 888 817

Забележка: Фондът емитира/обратно изкупува дялове с номинална стойност 1.00 евро

6. Основни рискове, пред които е изправен „ДСК Стабилност – Европейски акции 3”

Управлението на риска на ДФ „ДСК Стабилност – Европейски акции 3” се извършва от УД „ДСК Управление на активи” АД. Процесът по идентифициране, наблюдение и управление на рисковете има за цел да редуцира влиянието на външните и вътрешните рискови фактори върху инвестициите на Фонда. Процедурите за управление на риска включват:

- идентификация на риска;
- оценка на риска;
- избор на стратегия по отношение на риска;
- избор на начини за намаление степента на риска;
- контрол нивото на риска.

Оценяването, анализа и мониторинга на рисковите фактори се извършва ежедневно от служителите в отдел „Управление на риска”.

Рисковите фактори, които оказват влияние върху инвестициите на ДФ „ДСК Стабилност – Европейски акции 3” са:

a) пазарен риск - възможността да се реализират загуби поради неблагоприятни изменения в цените на ценни книжа, пазарните лихвени проценти, валутни курсове и други. Компонентите на пазарния риск са:

aa) лихвен риск - рисъкът от намаляване на стойността на инвестицията в дадена ценна книга поради изменение на нивото на лихвените проценти.

бб) валутен риск - рисъкът от намаляване на стойността на инвестицията в дадена ценна книга или депозит, деноминирани във валута, различна от лев и евро, поради изменение на курса на обмяна между тази валута и лева или евро.

вв) ценови риск, свързан с инвестиции в акции или други дялови ценни книжа - рисъкът от намаляване на стойността на инвестицията в дадена ценна книга при неблагоприятни промени на нивата на пазарните цени.

б) кредитен риск – възможността от намаляване на стойността на позицията в един финансов инструмент при неочаквани събития от кредитен характер свързани с емитентите на финансови инструменти, нарецната страна по борсови и извънборсови сделки, както и държавите, в които те извършват дейност;

в) операционен – възможността да се реализират загуби, свързани с грешки или несъвършенства в системата на организация, недостатъчно квалифициран персонал, неблагоприятни външни събития от нефинансов характер, включително и правен риск;

г) ликвиден риск – възможността от загуби от наложителни продажби на активи при неблагоприятни пазарни условия за посрещане на неочаквано възникнали краткосрочни задължения.

д) риск от концентрация – възможността от загуба поради неправилна диверсификация на експозиции към емитенти, група свързани емитенти, емитенти от един и същ икономически отрасъл или географска област, което може да причини значителни загуби, както и рисъкът, свързан с големи непреки кредитни експозиции.

е) риск от устойчивостта – събитие или условие от екологично, социално или управленско естество (ESG), което, ако настъпи, може да причини действително или потенциално съществено отрицателно въздействие върху стойността на инвестицията.

Рисковете за устойчивостта, могат да се проявят по специфичен за дадена компания начин, когато пазарната стойност на финансовите инструменти, емитирани от такава компания, която не спазва изискванията за устойчивост, може да намалее в резултат на рисковете за устойчивостта, в следствие на събития, засягащи репутацията на компанията, санкции, засягащи компанията, но също така и физически рискове, причинени например от изменението на климата.

Рисковете за устойчивостта могат да се превърнат в оперативни рискове и по този начин да причинят загуби на Фонда, ако Управляващото дружество или неговите доставчици на услуги (ако има такива) не обърнат достатъчно внимание на екологичните, социалните и корпоративните аспекти.

Целта на интегрирането на рисковете за устойчивостта в инвестиционните решения е те да бъдат идентифицирани възможно най-рано и да се осигури правилно управление и намаляване на тяхното въздействие върху активите на Фонда.

Индикаторите за риск оценяват рисковете, произтичащи от различни аспекти на риска за устойчивостта, като отчитат количествени и качествени фактори. Управляващото дружество използва ESG рейтинги и оценки, предоставени от външен доставчик на данни за фонда. Разчитайки на широка база данни за отделните отрасли и компании, доставчикът на данни обобщава и оценява по специфичен начин отделните екологични, социални и корпоративни аспекти и след това ги превръща в единен ESG индикатор. Управляващото дружество използва индикаторите, предоставени от доставчика на данни, в процеса на вземане на инвестиционни решения.

ea) неблагоприятни въздействия върху факторите за устойчивостта

„ДСК Управление на активи“ АД наблюдава и отчита 18 задължителни основни индикатора за неблагоприятно въздействие и два допълнителни индикатора, определени от Регламент (ЕС) 2019/2088 на Европейския парламент и на Съвета относно оповестяването на информация във връзка с устойчивостта в сектора на финансовите услуги, в зависимост от наличието и качеството на данните. Целта е да се обърне внимание на тези въздействия, за да се намали отрицателният отпечатък, който инвестициите в управляваните портфели имат и/или могат да имат върху общество. Управляващото дружество публикува на интернет страницата си Декларация за основните неблагоприятни въздействия на инвестиционните решения върху факторите на устойчивост.

Експозицията на ДФ „ДСК Стабилност – Европейски акции 3“ по отношение на ценовия, кредитния и ликвидния риск и риска на паричния поток е подробно оповестена във годишния финансов отчет на Фонда за годината приключваща на 31.12.2023 г.

Целите и политиката на ДФ „ДСК Стабилност – Европейски акции 3“ по управление на финансия риск, включително политиката му на хеджиране са уредени в Правилата за оценка и управление на риска на ДФ „ДСК Стабилност – Европейски акции 3“.

III. Промени в цените на дялове на ДФ „ДСК Стабилност – Европейски акции 3“

Договорният Фонд е разделен на дялове, които постоянно издава/продава на инвеститорите при условията на публично предлагане по емисионна стойност, и постоянно изкупува обратно от инвеститорите по цена на обратно изкупуване.

Емисионната стойност и цената на обратно изкупуване се основават на Нетната стойност на активите (НСА) на един дял.

Нетната стойност на активите, НСА на дял, емисионната стойност и цената на обратно изкупуване се изчисляват ежедневно, съгласно Правилата за оценка на портфейла на Фонда и определяне на НСА, одобрени от КФН и описани в Проспекта на Фонда. НСА се определя като разликата между стойността на активите и стойността на задълженията на Фонда. НСА на един дял се определя като съотношение между НСА и броя дялове в обръщение към момента на изчисляването ѝ.

IV. Нетна стойност на активите на Фонда

Към **31.12.2022** г. нетната стойност на активите на Фонда е **4 830 243.83** лв.

Към **31.12.2023** г. нетната стойност на активите на Фонда е **6 888 816.68** лв.

V. Средна нетна стойност на активите на Фонда

За периода **01.01-31.12.2022** г. средната НСА на Фонда е **8 931 588.89** лв.

За периода **01.01-31.12.2023** г. средната НСА на Фонда е **6 748 137.35** лв.

Средната НСА за периода е изчислена като средна аритметична от стойностите на НСА за всеки ден от периода. За почивните дни се използва стойността от най-близкия предходен работен ден. Изключение правят единствено стойностите за дати (почивни дни) към край на счетоводен месец.

Изпълнението на поръчка за продажба/обратно изкупуване се осъществява по емисионна стойност/цена на обратно изкупуване, определена за следващата най-близка дата от датата на подаване на поръчката.

VI. Брой дялове в обръщение

Към 31.12.2023 г. емитираните през 2023 г. дялове на Фонда представляват 52.38% от общия брой в обръщение, а обратно изкупените са 24.87%.

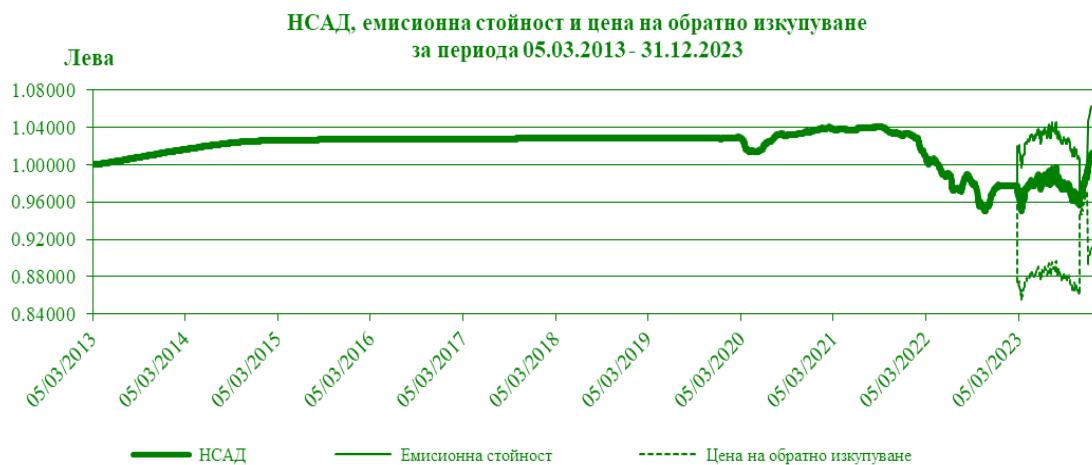
Дялове в обръщение	брой
Сaldo към 01.01.2022 г.	6 246 788.0000
Изменение, в т.ч.:	
увеличение - емитирани дялове	(3 721 061.0980)
намаление - обратно изкупени дялове	772 868.9604
Сaldo към 31.12.2022 г.	2 525 726.9020
Изменение, в т.ч.:	
увеличение - емитирани дялове	958 390.0928
намаление - обратно изкупени дялове	(866 540.6650)
Сaldo към 31.12.2023 г.	3 484 116.9948

VII. Данни за обявените емисионна стойност и цена за обратно изкупуване

	01.01-31.12.23	01.01-31.12.22
	лв.	лв.
Минимална емисионна стойност на дял	0.97025	0.95001
Максимална емисионна стойност на дял	1.06322	1.03264
Среднопретеглена емисионна стойност на дял	1.01632	0.98746
Минимална цена на обратно изкупуване на дял	0.85498	0.95001
Максимална цена на обратно изкупуване на дял	0.97780	1.03264
Среднопретеглената цена на обратно изкупуване на дял	0.90470	0.98746

Забележка: Горепосочените стойности са публично обявени за покупка, съответно при продажба на дялове.

Информация за обявените НСА на дял, емисионна стойност и цена на обратно изкупуване и тяхната динамика е представена в графичен вид.

Реализираната възвръщаемост от инвестиция във Фонда, изчислена на база НСА на един дял, без да се отчита ефекта от транзакционните разходи е както следва:

	2023	2022
НСА на дял в началото на периода	1.91242	2.01966
Доход от инвестиционни сделки на един дял	0.06479	-0.10724
Други разпределения на дял	-	-
НСА на дял в края на периода	1.97721	1.91242
Обща възвръщаемост (доход) на един дял *	3.39%	-5.31%
Общо нетни активи в края на периода	6 888 816.68	4 830 243.83
Средна стойност на нетни активи (средна НСА)	6 748 137.35	8 931 588.89
Общо оперативни разходи на Фонда	67 150.06	29 179.58
Съотношение на оперативните разходи към средната НСА	1.00%	0.33%
Съотношение на нетната печалба към средната НСА	3.32%	-6.47%

Забележка: Стойностите са представени към датата на тяхното изчисляване и имат информативен характер. Поръчки за покупка/обратно изкупуване на дялове на Фонда се приемат и изпълняват по реда, определен в раздел „Покупки и продажби на дялове“ от Проспекта на Фонда.

VIII. Сделки с дялове на Фонда на членовете на съветите на „ДСК Управление на активи“ АД и свързаните лица с Дружеството през 2023 г.

През 2023 г. не са сключвани сделки с дялове на Фонда от членовете на съветите на „ДСК Управление на активи“ АД и свързаните лица с Дружеството.

IX. Важни събития, настъпили след годишното счетоводно приключване

Към датата на изготвяне на настоящия отчет няма тенденции, настъпили и/или предстоящи събития, както и рискове, известни на ръководството на „ДСК Управление на активи“ АД, управляващо дружество на Фонда, които да окажат негативно влияние върху бъдещото развитие на Фонда.

X. Предвиждано развитие на Фонда

През 2024 г. дейността на „ДСК Стабилност – Европейски Акции 3“ ще бъде в съответствие с основните цели на Фонда, а именно - защита на сто на сто от стойността на инвестициите на притежателите на дялове във Фонда и доколкото е съвместимо с тази цел - нарастване на стойността на инвестициите на притежателите на дялове посредством реализиране на максималния възможен доход от Фонда при поемане на умерен до висок риск. Фондът ще се стреми да осигури максимална ликвидност на инвестициите на притежателите на дялове през „отворения период“. Стратегията на УД „ДСК Управление на активи“ АД предвижда активно управление и постоянно следене и анализиране на пазарите, на които Фонда инвестира.

2023 година беше година на възстановяване. Инфлацията намаляваше, рецесията, която се очакваше, не се случи, пазарите отчитаха ръстове, а цикълът на покачване на лихвите изглежда приключи. Предстои да проследим как този процес ще продължи и през текущата 2024 г.

Основните фактори, които ще влияят върху дейността на „ДСК Стабилност – Европейски Акции 3“ през включват:

- Ще продължи ли инфлацията да спада и ще станем ли свидетели на достигането ѝ през текущата година до нивата, таргетирани от централните банки.
- Лихвените нива се очаква да бъдат намалени през 2024 г. кога ще започне процесът и с колко ще се понижат все още е обект на дискусии. Изглежда има различия между очакванията на инвеститорите и представителите на централните банки.
- Какво ще стане с реалната икономика. Очаква се през 2023 г да има рецесия. Такава не се случи. Възможно е да не станем въобще свидетели на такова събитие и през 2024 г., а може и да се отчете лек спад. Дълбока и дълга рецесия към момента не се очаква, затова, ако се случи, би рефлектирала сериозно върху пазарите.

Като обобщение, консенсусното мнение за 2024 г. е, че инфлацията ще продължи да спада, макар и със слаби темпове, ще станем свидетели на понижаване на лихвите, а икономиките много вероятно да се разминат с рецесията. Това би се отразило положително на цените, както на дълговите, така и на дяловите ценни книжа.

С цел реализиране на капиталова печалба, през “ограничения период“ част от активите на Фонда могат да бъдат инвестиирани по такъв начин, че да се осигури експозиция към индекси върху акции на европейски компании, най-вече чрез инвестиции в деривативни финансови инструменти. Разбира се, тези инвестиции ще бъдат съобразени с основното условие за защита на стойността на инвестициите на притежателите на дялове във Фонда.

XI. Действия в областта на научноизследователската и развойната дейност

Поради спецификата на дейността на Договорния Фонд, през отчетния период не са извършвани научни изследвания и разработки.

XII. Инвестиране на активите на Фонда в дялове на колективни инвестиционни схеми

Към 31.12.2023 г. Фондът няма инвестиирани средства в други колективни инвестиционни схеми.

XIII. Информация по чл. 73, т. 5, б. „ж“ и чл. 76, ал. 2 и ал. 4 от Наредба № 44 на КФН

За периода 01.01-31.12.2023 г. за ДФ „ДСК Стабилност – Европейски акции 3“ не са възникнали задължения от сделки с деривативни инструменти по смисъла на чл. 38, ал. 1, т. 7 и т.8 от ЗДКИСДПКИ.

За периода 01.01-31.12.2023 г., ДФ „ДСК Стабилност – Европейски акции 3“ не е склучвал репо сделки с финансови инструменти.

За периода 01.01-31.12.2023 г., Фондът не е бил страна по сделки за финансиране с ценни книжа и суапове за обща доходност.

XIV. Информация относно метода на изчисляване на общата рискова експозиция на Фонда

Общата рискова експозиция на Фонда, свързана с деривативни финансови инструменти, се изчислява по метода на поетите задължения, съгласно Насоките на Комитета на европейските регулатори на ценни книжа.

XV. Информация по чл. 7 от Регламент (ЕС) 2020/852 на Европейския парламент и на Съвета от 18 юни 2020 година за създаване на рамка за улесняване на устойчивите инвестиции и за изменение на Регламент (ЕС) 2019/2088

По настоящем, инвестициите на Фонда не са съобразени с критериите на Европейския съюз за екологично устойчиви икономически дейности. Фондът няма за цел да насърчава екологични и/или социални характеристики (не попада в обхвата на чл. 8, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2019/2088) или устойчиви инвестиции (не попада в обхвата на чл. 9, параграфи 1 -3 от Регламент (ЕС) 2019/2088).

XVI. Информация по чл. 73, т. 6 от Наредба № 44 на КФН

ДФ „ДСК Стабилност – Европейски акции 3” е част от групата договорни фондове, управлявани от „ДСК Управление на активи” АД (УД/Дружеството), като към края на 2023 г. Дружеството организира и управлява дейността на 12 договорни фонда и 4 национални договорни фонда с обща нетна стойност на активите в размер на 280 млн. лв. В тази връзка, разходите за възнаграждения и числеността на персонала на „ДСК Управление на активи” АД не трябва да се съпоставят спрямо дейността, на който и да е от управляваните от него фондове, разглеждан поотделно. Пълната информация за дейността на Управляващото дружество може да се намери в неговия годишен финансов отчет за 2023 г. (интернет страница: www.dskam.bg).

За финансовата 2023 г. отчетеното възнаграждение на УД за управление на ДФ „ДСК Стабилност – Европейски акции 3” е в размер на 1.00% от средната годишна нетна стойност на активите на Фонда. За отчетния период „ДСК Стабилност – Европейски акции 3” няма задължение и съответно не изплащало други възнаграждения, вкл. такса за постигнати резултати на управляващото дружество.

1. Обща информация за Управляващото дружество

„ДСК Управление на активи” АД е управляващо дружество по смисъла на чл. 86, ал. 1 и 2 от ЗДКИСДПКИ.

Управляващото дружество има двустепенна система на управление. Управителните органи са: Общо Събрание (ОС), Надзорен Съвет (НС) и Управителен Съвет (УС), като УС е съставени от трима членове, както и НС – от трима членове към 31.12.2023 г.

Дружеството се представлява от главен изпълнителен директор и изпълнителен директор, а средно списъчният брой на персонала за 2023 г. е 17.

2. Политика за възнагражденията на Управлящото дружество

Управлящото дружество е приело и прилага Политика за определяне и изплащане на възнагражденията, която обхваща всички форми на възнаграждения, като заплати и други финансови и/или материални стимули, включително облаги, свързани с доброволно пенсионно и/или здравно осигуряване.

Управлящото дружество може да изплаща както постоянно, така и променливо възнаграждение. Постоянното възнаграждение представлява плащания към съответното лице от горепосочените категории, които не се формират въз основа на оценка за изпълнението на лицето и в него се включват основното възнаграждение (заплата) и допълнителните трудови възнаграждения и/или други трудови възнаграждения с постоянен характер, съгласно действащото законодателство.

Променливото възнаграждение се обвързва с резултати от дейността чрез комбинация от оценката за резултатите на отделното лице и на организационното звено, в което работи, или на съответната колективна инвестиционна схема, рисковия й профил, както и цялостните резултати на Управлящото дружество. Оценката за работата се основава на финансови и нефинансови показатели (критерии). Комбинацията от количествени и качествени критерии зависи от възложените задачи и отговорности, поради което е различна за различните служители.

Членовете на Управлятелния съвет на Управлящото дружество, на които не е възложено управлението и които имат опит в управлението на риска и възнагражденията, са извършили периодичен преглед за спазването на изискванията по чл. 108, ал. 4 от ЗДКИСДПКИ. Преглед на изпълнението на политиката за възнагражденията е извършен и от отдел „Съответствие“ на Управлящото дружество.

При прегледите по чл. 108, ал. 7 и 8 от ЗДКИСДПКИ не са констатирани нередности.

„ДСК Управление на активи“ АД е приело Политика за възнагражденията, в съответствие с ЗДКИСДПКИ, чрез който в българското законодателство се въвеждат разпоредбите на Директива 2014/91/EU на Европейския парламент и на Съвета, както и с Насоките за разумни политики за възнаграждения съгласно Директивата за предприятията за колективно инвестиране в преходни ценни книжа на ESMA, които Комисията за финансов надзор е приела да спазва.

Актуалната Политика за определяне и изплащане на възнагражденията в Управлящото дружество е публикувана на Интернет страницата на „ДСК Управление на активи“ АД.

3. Възнаграждения

3.1. Общ размер на изплатените възнаграждения

Изплатените възнаграждения от УД „ДСК Управление на активи“ АД през финансовата 2023 г. са в размер на 1,306 хил. лв. в т.ч. :

Изплатени възнаграждения	Размер на възнагражденията (хил. лв.)	Получатели (брой)
I. Постоянни възнаграждения	1 087	20
II. Променливи възнаграждения	219	15
ОБЩО	1 306	

За финансовата 2023 г. от Фонда няма изплатени суми пряко и под форма на възнаграждения, бонуси или други облаги на служителите на управляващото дружество, включително такса за постигнати резултати.

В постоянното възнаграждение не са включени изплатените обезщетения за временна неработоспособност за сметка на Дружеството, както и обезщетенията за неизползван платен годишен отпуск при прекратяване на договори на служители по Кодекса на труда.

В „Брой получатели“ се включват всички лица, получили възнаграждения през 2023 г. без да се отчита периода, за който се отнасят.

Към 31.12.2023 г. Управляващото дружество има начислени, но неизплатени, променливи възнаграждения на персонала в размер на 454 хил. лв., в т.ч. 313 хил. отчетени за 2023 г.

3.2. Изплатени възнаграждения по категория служители и други членове на персонала съгласно чл. 108, ал. 1 от ЗДКИСДПКИ

№	Категория служители, съгласно чл. 108, ал. 1 от ЗДКИСДПКИ	Брутно възнаграждение (хил. лв.)
1.	Служители на ръководни длъжности	620
2.	Служители, чиято дейност е свързана с поемане на рискове	150
3.	Служители, изпълняващи контролни функции	172
4.	Всички други служители, чиито възнаграждения са съизмерими с възнагражденията на служители по т. 1 и 2 и чиито професионални дейности оказват влияние върху рисковия профил на управляваните от управляващото дружество инвестиционни фондове	107
	ОБЩО	1 049

3.3. Други форми на възнаграждения

През отчетният период „ДСК Управление на активи“ АД е имал сключен договор за доброволно здравно осигуряване за своя сметка и в полза на лицата, работещи на трудови договори и договори за управление. На всички служители са предоставени идентични осигурителни пакети и се ползват с еднакви права на обслужване. Общий размер на разходите е 11 хил. лв.

Дружеството не е изплащало компенсации при прекратяване на договори на служители, освен обезщетенията за неизползван платен годишен отпуск.

XVII. Обобщена информация за дейността на Фонда .

Обобщена информация към края на всяка от последните три финансови години, съгласно чл.73, ал. 1, т. 5, б. „е” от Наредба № 44 на КФН:

	31.12.2022 - 31.12.2023 г.	31.12.2021 - 31.12.2022 г.	31.12.2020 - 31.12.2021 г.
Стойност на активите в началото на периода	4 831 089.15	12 619 472.03	8 322 869.68
Стойност на активите към края на периода	6 894 975.61	4 831 089.15	12 619 472.03
Стойност на текущите задължения в началото на периода	845.32	3 058.56	2 057.59
Стойност на текущите задължения към края на периода	6 158.93	845.32	3 058.56
Общо приходи от дейността към края на периода	2 434 565.37	855 547.32	412 795.22
Общо разходи за дейността към края на периода	2 210 381.00	1 433 593.18	473 103.98
Финансов резултат към края на периода	224 184.37	-578 045.86	(60 308.76)
Финансов резултат от минали години	(405 199.54)	172 846.32	233 155.08
Нетна стойност на активите (НСА) в началото на периода	4 830 243.83	12 616 413.47	8 320 812.09
Нетна стойност на активите (НСА) към края на периода	6 888 816.68	4 830 243.83	12 616 413.47
Брой дялове в обръщение към края на периода	3 484 116.9948	2 525 726.9020	6 246 788.00
Средна НСА за периода	6 748 137.35	8 931 588.89	10 346 490.80
НСА за 1 дял (в евро)*	1.01089	0.97780	1.03264
Емисионна стойност на 1 дял (в евро)*	1.06143	0.97780	1.03264
Цена на обратно изкупуване на 1 дял (в евро)*	0.90980	0.97780	1.03264

Заб.: Стойностите са валидни за поръчки подадени в деня или в най-близкия предходен работен ден към края на периода.

За УД „ДСК Управление на активи“ АД, организиращо и управляващо
ДФ „ДСК Стабилност – Европейски акции 3“:

Петко Кръстев

Главен изпълнителен директор

Димитър Тончев

Изпълнителен директор

Съставил: Марко Марков

Финансов директор

Дата: 22.03.2024 г.

**Building a better
working world**

Ърнст и Янг Одит ООД
Полиграфия офис център
бул. Цариградско шосе 47А, етаж 4
София 1124

Централа: +359 2 81 77 100
Факс: +359 2 81 77 111
ey.com

Доклад на независимия одитор До акционерите На "ДСК УПРАВЛЕНИЕ НА АКТИВИ" АД

Доклад относно одита на финансовия отчет

Мнение

Ние извършихме одит на приложения финансова отчетност на договорен фонд „ДСК Стабилност - Европейски Акции 3“ („Фондът“, „Фонда“), включващ отчет за финансовото състояние към 31 декември 2023 година, отчет за всеобхватния доход, отчет за паричните потоци и отчет за промените в нетните активи, принадлежащи на инвеститорите в дялове за годината, завършваща на тази дата, както и пояснителните приложения към финансовия отчет, съдържащи и съществена информация за счетоводните политики.

По наше мнение, приложеният финансов отчет дава вярна и честна представа за финансовото състояние на Фонда към 31 декември 2023 година и за неговите финансови резултати от дейността и паричните му потоци за годината, завършваща на тази дата, в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), приети от Европейския съюз (ЕС).

База за изразяване на мнение

Ние извършихме нашия одит в съответствие с Международните одиторски стандарти (МОС). Нашите отговорности съгласно тези стандарти са описани допълнително в раздела от нашия доклад „Отговорности на одитора за одита на финансовия отчет“. Ние сме независими от Фонда в съответствие с Международния етичен кодекс на професионалните счетоводители (включително Международни стандарти за независимост) на Съвета за международни стандарти по етика за счетоводители (Кодекса на CMSEC), заедно с етичните изисквания на Закона за независимия финансов одит (ЗНФО), приложими по отношение на нашия одит на финансовия отчет в България, като ние изпълнихме и нашите други етични отговорности в съответствие с изискванията на ЗНФО и Кодекса на CMSEC. Ние считаме, че одиторските доказателства, получени от нас, са достатъчни и уместни, за да осигурят база за нашето мнение.

Член на Ърнст и Янг Глобал

Ърнст и Янг Одит ООД
седалище и адрес на управление в гр. София
Полиграфия офис център
бул. Цариградско шосе 47А, етаж 4
ЕИК: 130972874, ДДС №: BG130972874
BGN IBAN: BG48 UNCR 7000 1520 6686 91
BIC: UNCRBGSF в Уникредит Булбанк АД

**Building a better
working world**

Друга информация, различна от финансовия отчет и одиторския доклад върху него

Ръководството носи отговорност за другата информация. Другата информация се състои от доклад за дейността, изготвен от ръководството съгласно Глава седма от Закона за счетоводството, но не включва финансовия отчет и нашия одиторски доклад върху него.

Нашето мнение относно финансовия отчет не обхваща другата информация и ние не изразяваме каквато и да е форма на заключение за сигурност относно нея, освен ако не е изрично посочено в доклада ни и до степента, до която е посочено.

Във връзка с нашия одит на финансовия отчет, нашата отговорност се състои в това да прочетем другата информация и по този начин да преценим дали тази друга информация е в съществено несъответствие с финансовия отчет или с нашите познания, придобити по време на одита, или по друг начин изглежда да съдържа съществено неправилно докладване. В случай че на базата на работата, която сме извършили, ние достигнем до заключение, че е налице съществено неправилно докладване в тази друга информация, от нас се изисква да докладваме този факт.

Нямаме какво да докладваме в това отношение.

Отговорности на ръководството за финансовия отчет

Ръководството носи отговорност за изготвянето и представянето на този финансов отчет, който дава вярна и честна представа, в съответствие с МСФО, приети от ЕС и за такава система за вътрешен контрол, каквато ръководството определя като необходима за осигуряване изготвянето на финансови отчети, които не съдържат съществени неправилни отчитания, независимо дали дължащи се на измама или грешка.

При изготвяне на финансовия отчет ръководството носи отговорност за оценяване способността на Фонда да продължи да функционира като действащо предприятие, оповестявайки, когато това е приложимо, въпроси, свързани с предположението за действащо предприятие и използвайки счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие, освен ако ръководството не възнамерява да ликвидира Фонда или да преустанови дейността му, или ако ръководството на практика няма друга алтернатива, освен да постъпи по този начин.

Отговорности на одитора за одита на финансовия отчет

Нашите цели са да получим разумна степен на сигурност относно това дали финансовият отчет като цяло не съдържа съществени неправилни отчитания, независимо дали дължащи се на измама или грешка, и да издадем одиторски доклад, който да включва нашето одиторско мнение. Разумната степен на сигурност е висока степен на сигурност, но не е гаранция, че одит, извършен в съответствие с МОС, винаги ще разкрива съществено неправилно отчитане, когато такова съществува. Неправилни отчитания могат да възникнат в резултат на измама или грешка и се считат за съществени, ако би могло разумно да се очаква, че те, самостоятелно или като съвкупност, биха могли да окажат влияние върху икономическите решения на потребителите, вземани въз основа на този финансов отчет.

**Building a better
working world**

Като част от одита в съответствие с МОС, ние използваме професионална преценка и запазваме професионален скептицизъм по време на целия одит. Ние също така:

- идентифицираме и оценяваме рисковете от съществени неправилни отчитания във финансовия отчет, независимо дали дължащи се на измама или грешка, разработваме и изпълняваме одиторски процедури в отговор на тези рискове и получаваме одиторски доказателства, които да са достатъчни и уместни, за да осигурят база за нашето мнение. Рискът да не бъде разкрито съществено неправилно отчитане, което е резултат от измама, е по-висок, отколкото риска от съществено неправилно отчитане, което е резултат от грешка, тъй като измамата може да включва тайно споразумяване, фалшифициране, преднамерени пропуски, изявления за въвеждане на одитора в заблуждение, както и пренебрегване или заобикаляне на вътрешния контрол.
- получаваме разбиране за вътрешния контрол, имащ отношение към одита, за да разработим одиторски процедури, които да са подходящи при конкретните обстоятелства, но не с цел изразяване на мнение относно ефективността на вътрешния контрол на Фонда.
- оценяваме уместността на използваните счетоводни политики и разумността на счетоводните приблизителни оценки и свързаните с тях оповестявания, направени от ръководството.
- достигаме до заключение относно уместността на използване от страна на ръководството на счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие и, на базата на получените одиторски доказателства, относно това дали е налице съществена несигурност, отнасяща се до събития или условия, които биха могли да породят значителни съмнения относно способността на Фонда да продължи да функционира като действащо предприятие. Ако ние достигнем до заключение, че е налице съществена несигурност, от нас се изисква да привлечем внимание в одиторския си доклад към свързаните с тази несигурност оповестявания във финансовия отчет или в случай че тези оповестявания са неадекватни, да модифицираме мнението си. Нашите заключения се основават на одиторските доказателства, получени до датата на одиторския ни доклад. Бъдещи събития или условия обаче могат да станат причина Фондът да преустанови функционирането си като действащо предприятие.
- оценяваме цялостното представяне, структура и съдържание на финансовия отчет, включително оповестяванията, и дали финансовият отчет представя основополагащите за него сделки и събития по начин, който постига вярно и честно представяне.

Ние комуникираме с ръководството, наред с останалите въпроси, планирания обхват и време на изпълнение на одита и съществените констатации от одита, включително съществени недостатъци във вътрешния контрол, които идентифицираме по време на извършвания от нас одит.

Building a better
working world

Доклад във връзка с други законови и регуляторни изисквания

Допълнителни въпроси, които поставя за докладване Законът за счетоводството

В допълнение на нашите отговорности и докладване съгласно МОС, описани по-горе в раздела „Друга информация, различна от финансовия отчет и одиторския доклад върху него“, по отношение на доклада за дейността, ние изпълняме и процедурите, добавени към изискваните по МОС, съгласно „Указания относно нови и разширени одиторски доклади и комуникация от страна на одитора“ на професионалната организация на регистрираните одитори в България, Института на дипломираните експерт-счетоводители (ИДЕС). Тези процедури касаят проверки за наличието, както и проверки на формата и съдържанието на тази друга информация с цел да ни подпомогнат във формиране на становище относно това дали другата информация включва оповестяванията и докладванията, предвидени в Глава седма от Закона за счетоводството, приложим в България.

Становище във връзка с чл. 37, ал. 6 от Закона за счетоводството

На базата на извършените процедури, нашето становище е, че:

- а) Информацията, включена в доклада за дейността за финансовата година, за която е изгoten финансовый отчет, съответства на финансовия отчет.
- б) Докладът за дейността е изгoten в съответствие с изискванията на Глава седма от Закона за счетоводството.

Одиторско дружество „Бърнст и Янг Одит“ ООД с регистрационен номер 108:

Соня Заркова

Пълномощник на управителя

Николай Гърнев

Соня Заркова

Регистриран одитор,

отговорен за одита

22 март 2024 година

гр. София, България

ОТЧЕТ ЗА ФИНАНСОВОТО СЪСТОЯНИЕ
към 31 декември 2023

<i>В хиляди лева</i>	Прил.	2023	2022
Активи			
Парични средства	5	228	4 826
Финансови активи, оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата	7	6 667	-
Вземания		-	5
Общо активи		6 895	4 831
Пасиви			
Текущи задължения	8	6	1
Общо пасиви		6	1
Нетни активи принадлежащи на инвеститорите в дялове		6 889	4 830
Нетна стойност на активите на дял (в лева)		1.97721	1.91242

Годишният финансов отчет на Договорен фонд „ДСК Стабилност – Европейски акции 3“ следва да се разглежда заедно с приложенията към него, представляващи неразделна част от финансовия отчет, представени на страници от 9 до 34.

Годишният финансов отчет е одобрен от името на Управляващото дружество „ДСК Управление на Активи“ АД на 22 март 2024 г.

Петко Кръстев

Главен изпълнителен директор

Димитър Тончев

Изпълнителен директор

Съставил: Марко Марков

Финансов директор

Финансов отчет, върху който одиторско дружество „Търнст и Янг Одит“ ООД с регистрационен номер 108 е издало одиторски доклад с дата 22 март 2024 г., с регистриран одитор, отговорен за одита Соня Заркова.

ОТЧЕТ ЗА ВСЕОБХВАТНИЯ ДОХОД
за годината, приключваща на 31 декември 2023

<i>В хиляди лева</i>	Прил.	2023	2022
Приходи от лихви	10	98	113
Печалби/(Загуби) от операции и последваща оценка на финансови активи, оценявани по справедлива стойност, нетно	11	175	(661)
Приходи, свързани с дистрибуция на дялове на Фонда		19	-
Разходи за външни услуги	12	(66)	(28)
Други финансови разходи		(1)	(1)
Загуби от валутни операции		(1)	(1)
Печалба/(Загуба) преди данъчно облагане		224	(578)
Разходи за данък върху печалбата		-	-
Печалба/(Загуба) за годината		224	(578)
Друг всеобхватен доход		-	-
Общо всеобхватен доход за годината		224	(578)
Промяна, отчетена в нетните активи принадлежащи на инвеститорите в дялове		224	(578)

Годишният финансов отчет на Договорен фонд „ДСК Стабилност – Европейски акции 3“ следва да се разглежда заедно с приложенията към него, представляващи неразделна част от финансовия отчет, представени на страници от 9 до 34.

Годишният финансов отчет е одобрен от името на Управляващото дружество „ДСК Управление на Активи“ АД на 22 март 2024 г.

Петко Кръстев
Главен изпълнителен директор

Димитър Тончев
Изпълнителен директор

Съставил: Марко Марков
Финансов директор

Финансов отчет, върху който одиторско дружество „Ђирнс и Янг Одит“ ООД с регистрационен номер 108 е издало одиторски доклад с дата 22 март 2024 г., с регистриран одитор, отговорен за одита Соня Заркова.

**ОТЧЕТ ЗА ПАРИЧНИТЕ ПОТОЦИ
за годината, приключваща на 31 декември 2023**

*В хиляди лева***Прил.****2023****2022****Парични потоци от оперативна дейност**

Покупка на финансови активи	(6 890)	(606)
Продажба на финансови активи	396	8 873
Постъпления от лихви	105	114
Плащания на лихви	-	(6)
Плащания на комисионни	(62)	(31)
Плащания по валутни операции	(1)	-
Изменение на депозити с оригинален срок над 3 месеца	-	1 550

Нетни парични потоци от/(за) оперативна дейност**(6 452)****9 894****Парични потоци от финансова дейност**

Постъпления от емисия на собствени дялове	3 490	1 503
Плащания за обратно изкупуване на собствени дялове	(1 636)	(8 712)

Нетни парични потоци от/(за) финансова дейност**1 854****(7 209)****Нетно изменение на пари и парични еквиваленти****(4 598)****2 685****Пари и парични еквиваленти в началото на периода****6****4 826****2 141****Пари и парични еквиваленти в края на периода****6****228****4 826**

Годишният финансов отчет на Договорен фонд „ДСК Стабилност – Европейски акции 3“ следва да се разглежда заедно с приложенията към него, представляващи неразделна част от финансовия отчет, представени на страници от 9 до 34.

Годишният финансов отчет е одобрен от името на Управляващото дружество „ДСК Управление на Активи“ АД на 22 март 2024 г.

Петко Кръстев

Главен изпълнителен директор

Димитър Тончев

Изпълнителен директор

Съставил: Марко Марков

Финансов директор

Финансов отчет, върху който одиторско дружество „Ђрнст и Янг Одит“ ООД с регистрационен номер 108 е издало одиторски доклад с дата 22 март 2024 г., с регистриран одитор, отговорен за одита Соня Заркова.

ОТЧЕТ ЗА ПРОМЕННИТЕ В НЕТНИТЕ АКТИВИ, ПРИНАДЛЕЖАЩИ
НА ИНВЕСТИТОРИТЕ В ДЯЛОВЕ
за годината, приключваща на 31 декември 2023

В хиляди лева	Прил.	2023	2022
Салдо към 01 януари		4 830	12 617
Печалба/(Загуба) за годината		224	(578)
Емитиране на дялове през периода		3 490	1 503
Обратно изкупуване на дялове през периода		(1 655)	(8 712)
Салдо към 31 декември	9	6 889	4 830

Годишният финансов отчет на Договорен фонд „ДСК Стабилност – Европейски акции 3“ следва да се разглежда заедно с приложенията към него, представляващи неразделна част от финансовия отчет, представени на страници от 9 до 34.

Годишният финансов отчет е одобрен от името на Управляващото дружество „ДСК Управление на Активи“ АД на 22 март 2024 г.

Петко Кръстев

Главен изпълнителен директор

Димитър Тончев

Изпълнителен директор

Съставил: Марко Марков

Финансов директор

Финансов отчет, върху който одиторско дружество „Бърист и Янг Одит“ ООД с регистрационен номер 108 е издало одиторски доклад с дата 22 март 2024 г., с регистриран одитор, отговорен за одита Соня Заркова.

**ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
за годината, приключваща на 31 декември 2023**

1. Статут и предмет на дейност

Договорен фонд “ДСК Стабилност – Европейски акции 3” („Фондът“) представлява колективна инвестиционна схема от отворен тип и издава/продава дялове, предоставящи еднакви права на техните притежатели.

Ръководството на Управляващо дружество “ДСК Управление на активи” АД (“Управляващото дружество”, „Дружеството“ или “Ръководството“) организира и управлява дейността на Фонда на база Разрешение № 181-ДФ/25.09.2018 г. на Комисията за финансов надзор (“КФН”).

С Решение № 799-ДФ/19.10.2022 г. на КФН, се променя наименованието на Фонда от „ДСК Алтернатива 2“ на „ДСК Стабилност – Европейски акции 3“ и се разрешава промяната на неговите правила.

УД „ДСК Управление на активи“ АД, действащо за сметка на Фонда, е сключило договор с ТБ “Алианц България” АД - Банка-Депозитар на Фонда, съгласно изискванията на Закона за дейността на колективните инвестиционни схеми и на други предприятия за колективно инвестиране („ЗДКИСДПКИ“).

За постоянната продажба и обратно изкупуване на дялове на Фонда Управляващото дружество е сключило договор за дистрибуция на дяловете на Фонда с „Банка ДСК“ АД.

Публичното предлагане на дялове на Фонда започва на 04 март 2013 г., като първоначалното записване на дялове на Фонда е извършено на 05 март 2013 г.

ДФ „ДСК Стабилност – Европейски акции 3“ е договорен фонд по смисъла на чл. 5, ал. 2 от Закона за дейността на колективните инвестиционни схеми и на други предприятия за колективно инвестиране (ЗДКИСДПКИ). Фондът е колективна инвестиционна схема за инвестиране в прехвърляеми ценни книжа и в други ликвидни финансови активи по смисъла на чл. 38, ал. 1 от ЗДКИСДПКИ.

Инвеститорите предоставят парични средства, срещу които получават дялове на Фонда. Броят дялове, притежавани от инвеститора, удостоверява каква част от общия размер на активите на Фонда притежава собственикът им. По искане на притежателите на дялове, Фондът изкупува обратно своите дялове по цена, базирана на нетната стойност на активите му. Броят дялове на Фонда е променлива величина съгласно закона и може да се изменя всеки работен ден в зависимост от издадените и обратно изкупените дялове.

Притежателите на дялове на Фонда имат следните права:

- Право на обратно изкупуване на дяловете
- Право на информация
- Право на ликвидационен дял
- Право на подаване на жалба

Фондът е неперсонифицирано дружество по смисъла на Закона за задълженията и договорите и не е юридическо лице. Фондът представлява обособено имущество за инвестиране на набраните парични средства в различни финансово инструменти чрез разпределение на риска и в съответствие с инвестиционната стратегия, описана в Проспекта и в Правилата на Фонда.

Дейността на Фонда, включително управлението на активите му, се осъществява от Управляващото дружество, което е лицензирано и контролирано постоянно от Комисията за финансов надзор.

Лицата натоварени с общото управление на Фонда са членовете на Управителния съвет на Управляващото дружество.

2. База за изготвяне

Приложими стандарти

Настоящият годишен финансов отчет е изгoten в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), приети от Европейския съюз (ЕС). МСФО, приети от ЕС, е общоприетото наименование на рамката с общо предназначение-счетоводна база, еквивалентна на рамката, въведена с дефиницията съгласно § 1, т. 8 от Допълнителните разпоредби на Закона за счетоводството под наименованието „Международни счетоводни стандарти“ (МСС).

ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
за годината, приключваща на 31 декември 2023

2. База за изготвяне, продължение

База за изготвяне

Финансовият отчет е изгoten на базата на историческата стойност, с изключение на:

- финансови активи и пасиви, оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата.

Функционална валута и валута на представяне

Този финансов отчет е представен в Български лева (BGN), закръглени до хиляда. Българският лев е функционалната валута на ДФ „ДСК Стабилност – Европейски акции 3”.

Използване на оценки и допускания

Изготвянето на финансовия отчет в съответствие с МСФО изисква ръководството да прави оценки, предвиждания и допускания, които влияят на прилагането на политиките и на отчетените суми на активи и пасиви, приходи и разходи. Реалният резултат може да бъде различен от тези очаквания.

Очакванията и основните допускания се преразглеждат във всеки отчетен период. Повторното преразглеждане на счетоводните оценки се признава в периода, в който оценката е преразгледана, когато преразглеждането се отнася само до този период, или в периода на преразглеждането и бъдещи периоди, ако преразглеждането оказва влияние на сегашния и на бъдещите периоди.

Информация за значителни позиции, които са засегнати от оценки на несигурността и критични допускания при прилагане на счетоводните политики, които имат най-значителен ефект върху сумите признати във финансовия отчет, се съдържа в приложението по оценка на финансови инструменти.

3. Счетоводни политики

Определяне нетната стойност на активите на Фонда

ДФ „ДСК Стабилност – Европейски акции 3” спазва Правила за оценка на портфейла и за определяне на нетната стойност на активите, одобрени от Комисията за финансова надзор. Разработената методология за определяне на нетната стойност на активите на Фонда се основава на:

- съответните разпоредби на счетоводното законодателство;
- съответните разпоредби на ЗДКИСДПКИ и нормативните актове по неговото прилагане;
- съответните разпоредби от Правилата и Проспекта на Фонда;
- приложението на общоприети оценъчни методи.

Нетна стойност на активите на един дял е основа за определяне на емисионната стойност и цената за обратно изкупуване на дяловете на ДФ „ДСК Стабилност – Европейски акции 3” за всеки работен ден. Нетната стойност на активите на Фонда се изчислява като от стойността на всички активи се извади стойността на текущите задължения.

3.1. Финансови инструменти

3.1.1. Класификация

В съответствие с МСФО 9, финансовите активи и пасиви на Фонда при първоначалното им признаване се класифицират в представените по-долу категории.

Финансови активи

Финансовите активи на Фонда се класифицират последващо като:

- Оценявани по амортизирана стойност, или
- Оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата.

Финансови активи, отчитани по амортизирана стойност

Финансов актив се оценява по амортизирана стойност, ако са изпълнени следните две условия:

- финансовият актив се държи в рамките на бизнес модел, чиято цел е активите да бъдат държани, за да се съберат договорните парични потоци; и
- съгласно договорните условия на финансения актив на конкретни дати възникват парични потоци, които са единствено плащания по главница и лихва върху непогасената сума на главницата.

В тази категория се класифицират разплащателни сметки, депозити и вземания.

ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
за годината, приключваща на 31 декември 2023

3. Счетоводни политики, продължение

3.1. Финансови инструменти, продължение
3.1.1. Класификация, продължение

Финансови активи, отчитани по справедлива стойност през печалбата или загубата

При прилагането на тази класификация, финансов актив или финансов пасив се счита за държан за търгуване, ако:

- Той е придобит основно с цел продажба или обратно изкупуване в близко бъдеще, или
- При първоначалното признаване, той е част от портфейл от финансови инструменти, които се управляват заедно с цел реализиране на краткосрочна печалба, или
- Той е дериват (с изключение на дериватив, който е договор за финансова гаранция или е ефективен хеджиращ инструмент)

С оглед максимална защита на интересите на инвеститорите и за отчитане на пазарните условия, придобитите финансови инструменти се класифицират като „финансови активи, оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата“ на база:

- Активно управление на финансовите активи с цел покупка и продажба в кратък срок или ги държи като част от портфейл за генериране на печалба от колебанията в цената, както и с цел реализиране на парични потоци посредством продажба на тези активи, и
- Използване на справедливата стойност за целите на оценка и вземане на решения за управлението на финансовите активи, респ. реализацията тези справедливи стойности.

В тази категория се класифицират всички капиталови и дългови финансови инструменти. Също така деривативни договори в актива.

Финансови пасиви

Финансови пасиви, отчитани по справедлива стойност през печалбата или загубата

Финансов пасив се отчита в тази категория ако отговаря на определението за държани за търгуване. Фондът включва в тази категория деривативни договори в пасива.

Финансови пасиви, отчитани по амортизирана стойност

Тази категория включва всички финансови пасиви, различни от тези, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата.

3.1.2. Първоначално признаване

Финансовите инструменти се признават в момента, в който Фондът стане страна по договор, свързан с финансов инструмент, като относно финансовите активи се прилага метод на отчитане „дата на уреждане“ на сделката. Датата на уреждане е датата, на която се прехвърля актив на или от Фонда. Отчитането на база датата на уреждане се отнася за признаване на актив в деня, в който е получен от Фонда, и отписване на актив и признаване на печалба или загуба при освобождаване в деня, в който е прехвърлен от Фонда.

3.1.3. Първоначална оценка

Финансовите активи и финансовите пасиви, оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата, първоначално се признават по справедлива им стойност. Всички транзакционни разходи за такива инструменти се признават директно в печалбата или загубата.

Финансовите активи и пасиви (различни от тези, класифицирани като оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата) се оценяват първоначално по тяхната справедлива стойност плюс всички преки разходи, свързани с придобиването или емитирането.

ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
за годината, приключваща на 31 декември 2023

3. Счетоводни политики, продължение

3.1. Финансови инструменти, продължение

3.1.4. Последваща оценка

След първоначалното признаване, за финансовите инструменти, които са класифицирани като оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата, се извършва ежедневна преоценка на тяхната справедлива стойност. Последващите промени в справедливата стойност се отчитат в отчета за всеобхватния доход, като лихви и дивиденти по тези финансови инструменти се представят отделно.

3.1.5. Отписване

Финансов актив се отписва на датата на вальора, на която Фондът губи контрол върху договорните права, включващи актива. Това може да стане при погасяване и изтичане или когато Фондът прехвърли правата за получаване на договорните парични потоци от финансения актив в сделка, според която значителна част от всички рискове и изгоди от собствеността на финансения актив са прехвърлени, или нито прехвърля, нито задържа значителна част от всички рискове и изгоди от собствеността и не запазва контрол над прехвърления актив. Всяко участие в такъв отписан финансов актив, което е създадено или задържано от Дружеството, се признава като отделен актив или пасив.

Дружеството отписва финансов пасив когато неговите договорни задължения са изпълнени, или са отменени, или са изтекли.

3.2 Обезценка на финансови активи

Признаването на коректива за загуби за очаквани кредитни загуби от финансов актив се признава на база Общия подход по МСФО 9.

Към всяка отчетна дата Управляващото дружество оценява дали кредитният риск на финансов актив се е увеличил значително след първоначалното признаване. При оценката си Управляващото дружество отчита промяната в риска от настъпване на неизпълнение през очаквания срок на финансения инструмент, а не промяната в размера на очакваните кредитни загуби. За да направи тази оценка, Управляващото дружество сравнява риска от настъпване на неизпълнение по финансения инструмент към отчетната дата и към датата на първоначалното признаване.

В случай, че към отчетната дата кредитният риск на финансов актив не се е увеличил значително след първоначалното признаване, Управляващото дружество оценява коректив за загуби за този финансов инструмент в размер, равен на очакваните кредитни загуби за 12 месеца.

В случай, че към отчетната дата кредитният риск на финансов инструмент се е увеличил значително, Управляващото дружество оценява коректива за загуби за финансов инструмент в размер, равен на очакваните кредитни загуби за целия срок на инструмента.

Управляващото дружество оценява очакваните кредитни загуби по финансов актив на Фонда така, че да бъде взета предвид:

- сумата, определена безпристрастно и претеглена на базата на вероятността чрез оценяване на обхвата на възможните резултати;
- стойността на парите във времето; и
- разумната и аргументирана информация, достъпна без извършване на излишни разходи или усилия към отчетната дата, за минали събития, текущи условия и прогнозираните бъдещи икономически условия.

ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
за годината, приключваща на 31 декември 2023

3. Счетоводни политики, продължение

3.3. Принцип за оценка по справедлива стойност

Справедлива стойност е сумата, за която може да бъде заменен един актив, или уреден един пасив, между информирани, съгласни страни в пряка сделка на датата на оценяване.

Справедливата стойност на финансовите инструменти се определя всеки ден на база пазарни котировки на цената им към края на предходния работен ден на активен пазар за този инструмент, без в нея да се включват разходите по осъществяване на сделката. Активен пазар е пазар, на който сделките за даден актив или пасив се извършват с достатъчна честота и обем, така че се осигурява непрекъсната ценова информация.

Ако пазарът за даден финансов инструмент не е активен, Управляващото дружество установява справедливата стойност, използвайки ценообразуващи модели или техники на дисконтиране на паричните потоци. Избраната техника за оценка използва максимално пазарните данни, разчита възможно най-малко на специфични за Фонда оценки, включва всички фактори, които участниците в пазара биха взели предвид при определянето на цена, и е съвместима с приетите икономически методологии за ценообразуване на финансови инструменти. Данните за техниките за оценка удачно представят пазарните очаквания и измервания за факторите на рисък и доходност, присъщи на финансия инструмент.

Най-доброто доказателство за справедлива стойност на финансов инструмент обичайно е цената на сделката, т.е. справедливата стойност на прехвърленото или получено възнаграждение. Ако Управляващото дружество определи, че справедливата стойност при първоначално признаване се различава от цената на сделката и няма доказателство за справедливата стойност чрез борсова цена на сходен актив или пасив, нито тя се базира на техника на оценяване, която използва данни от наблюдавани пазари, тогава финансовият инструмент първоначално се оценява по справедлива стойност, коригирана да разсрочи разликата между справедлива стойност при първоначално признаване и цената на сделката. В последствие тази разлика се признава в печалби и загуби разсрочено на подходяща база за живота на инструмента но не по-късно от момента, когато оценката може изцяло да се подкрепи от наблюдавани пазарни данни или сделката е приключена.

При оценката на финансовите инструменти на Фонда, Управляващото дружество прилага „Правилата за оценка на портфейла и за определяне на НСА на Фонда“, одобрени от КФН. Правилата съдържат детайлна информация за методите на оценка по видове финансови инструменти и са на разположение на интернет страницата на „ДСК Управление на активи“ АД (www.dskam.bg).

3.4 Пари и парични еквиваленти

Фондът отчита като пари и парични еквиваленти, за целите на отчета за паричните потоци, наличните пари в брой, парични средства по разплащателни сметки, депозити в български лева и валута с оригинален срок по-малък от три месеца, както и депозити „на виждане“.

Начислените лихви не се включват в паричния поток като пари и парични еквиваленти.

ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
за годината, приключваща на 31 декември 2023

3. Счетоводни политики, продължение

3.5 Приходи и разходи

Във финансовите отчети на Фонда се отразяват само текущите приходи и разходи, които се отнасят за периода, както и тези от операции, свързани със събития от минали отчетни периоди, които са реализирани през отчетния период.

Приходите и разходите от лихви се признават текущо в отчета за всеобхватния доход, пропорционално на времевата база и чрез прилагане на метода на ефективната лихва.

Приходите от дивиденти се признават когато правото за получаване на прихода е установено, независимо от момента на тяхното получаване.

Печалби или загуби от финансови активи и пасиви, оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата, се формират от промените в справедлива стойност на тези активи и пасиви, както и от разликите между отчетната им стойност и продажната цена при сделки с тях.

Разходите от обезценка на финансови активи, оценявани по амортизирана стойност, отразяват размера на коректива за очакваните кредитни загуби по тези активи.

Разходите за външни услуги се формират от възнаграждението на Управляващото дружество и банката-депозитар, възнаграждения и такси на инвестиционни посредници, банки и други подобни, свързани с инвестиционната дейност на Фонда.

Други финансовые разходи се формират от банкови такси по преводни операции, поддръжка на сметки и трансфер на ценни книжа.

3.6. Сделки в чуждестранна валута

Сделките в чуждестранна валута се вписват в лева при първоначалното им счетоводно отразяване, като към сумата в чуждестранна валута се прилага централният курс на Българска народна банка (БНБ) към датата на сделката. Паричните позиции в чуждестранна валута се преоценяват ежедневно по централния курс на БНБ за текущия работен ден.

От 1 януари 1999 българският лев е с фиксиран курс към еврото: 1.95583 лева за 1 евро. БНБ определя обменния курс на лева към другите валути като прилага курса на евро към съответната валута, котиран на международните пазари.

3.7. Данъци

Фондът, като вид колективна инвестиционна схема, допусната до публично предлагане в Република България, ползва преференциално данъчно третиране: неговата печалба не се облага с корпоративен данък.

ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
за годината, приключваща на 31 декември 2023

3. Счетоводни политики, продължение

3.8 Промени в МСФО

Стандарти / изменения, които са влезли в сила и са приети от Европейския съюз

Приетите счетоводни политики са последователни на прилаганите през предходната финансова година, с изключение на следните МСФО и изменения на МСФО, които са възприети от Фонда от 1 януари 2023:

- **МСФО 17 Застрахователни договори,**
- **МСС 1 Представяне на финансови отчети и Изложение за практика по МСФО 2: Оповестяване на счетоводни политики (Изменения),**
- **МСС 8 Счетоводна политика, промени в счетоводните приблизителни оценки и грешки: Дефиниция за счетоводни приблизителни оценки (Изменения),**
- **МСС 12 Данъци върху дохода: Отсрочен данък, свързан с активи и пасиви, възникващи в резултат на една сделка (Изменения),**
- **МСС 12 Данъци върху дохода: Международна данъчна реформа – Втори стълб Моделни правила (Изменения)**

Възприетите и изменени стандарти и разяснения не са оказали съществено влияние върху счетоводните политики на Фонда.

Публикувани стандарти, които все още не са влезли в сила и не са възприети по-рано

Стандарти/изменения, които все още не са влезли в сила, но са приети от Европейския съюз

- **МСС 1 Представяне на финансови отчети: Класификация на пасивите като текущи или нетекущи (Изменения).** Измененията са в сила за годишни отчетни периоди, започващи на или след 1 януари 2024 г., като по-ранното им прилагане е позволено, и ще трябва да се прилагат ретроспективно в съответствие с МСС 8. Управляващото дружество ще анализира и оцени ефектите от измененията върху финансовото състояние или резултатите от дейността на Фонда.
- **МСФО 16 Лизинг: Пасив по лизинг при сделка за продажба с обратен лизинг (изменения).** Измененията са в сила за годишни отчетни периоди, започващи на или след 1 януари 2024 г., като по-ранното им прилагане е позволено. Управляващото дружество ще анализира и оцени ефектите от измененията върху финансовото състояние или резултатите от дейността на Фонда.

Стандарти/изменения, които все още не са влезли в сила и не са приети от Европейския съюз

- **МСС 7 Отчети за паричните потоци и МСФО 7 Финансови инструменти: Оповестяване – Споразумения за финансиране на доставчици (Изменения).** Измененията са в сила за годишни отчетни периоди, започващи на или след 1 януари 2024 г., като по-ранното им прилагане е позволено. Управляващото дружество ще анализира и оцени ефектите от измененията върху финансовото състояние или резултатите от дейността на Фонда.
- **МСС 21 Ефекти от промените във валутните курсове: Липса на обменяемост (Изменения).** Измененията са в сила за годишни отчетни периоди, започващи на или след 1 януари 2025 г., като по-ранното им прилагане е позволено. Управляващото дружество ще анализира и оцени ефектите от измененията върху финансовото състояние или резултатите от дейността на Фонда.
- **Изменение на МСФО 10 Консолидирани финансови отчети и МСС 28 Инвестиции в асоциирани предприятия и съвместни предприятия: Продажба или вноска на активи между инвеститор и негово асоциирано или съвместно предприятие.** През месец декември 2015 г. СМСС отложи за неопределен период датата на влизане в сила на това изменение в очакване на резултата от неговия изследователски проект за счетоводното отчитане при прилагането на капиталовия метод. Управляващото дружество ще анализира и оцени ефектите от измененията върху финансовото състояние или резултатите от дейността на Фонда.

ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
за годината, приключваща на 31 декември 2023

3. Счетоводни политики, продължение

3.9. Използване на оценки и преценки

Изготвянето на финансови отчети изисква от Ръководството на Управлящото дружество да прави преценки, оценки и предположения, които влияят на приложените счетоводни политики и отчетените суми на активите, пасивите, приходите и разходите. Реалните резултати могат да се различават от тези оценки. Оценките и основните предположения се преглеждат на текуща база. Преразгледаните счетоводни оценки се признават в периода, през който оценката се преглежда и във всички засегнати бъдещи периоди.

Фондът като инвестиционно предприятие по смисъла на МСФО 10

Фондът представлява инвестиционно предприятие, което е предприятие за колективно инвестиране в прехвърлими ценни книжа (ПКИПЦК) съгласно Директива 2009/65. Според изискванията на Директивата, управляващо дружество, действащо във връзка с всички взаимни фондове, които управлява и които попадат в обхвата й, не придобива акции с право на глас, които биха му позволили да упражнява значително влияние върху управлението на емитент. Според местното законодателство, а именно Закона за дейността на колективните инвестиционни схеми и на други предприятия за колективно инвестиране (ЗДКИСДПКИ), управляващо дружество, действащо за сметка на всички управлявани от него колективни инвестиционни схеми или други предприятия за колективно инвестиране, не може да придобива акции с право на глас, които биха му позволили да упражнява значително влияние върху управлението на емитент. Значително влияние по смисъла на ЗДКИСДПКИ е налице в случаите на пряко или непряко притежаване на 20 на сто или повече от гласовете в общото събрание на емитент, определени съгласно чл. 145 и 146 от Закона за публичното предлагане на ценни книжа. Според посоченото в предходния параграф, не е необходимо Управлящото дружество да извърши допълнителна преценка относно спазването на изискванията, посочени в параграф 31 на МСФО 10, както и да преценява в допълнение дали Фондът отговаря на критериите според определението за инвестиционно предприятие.

Справедлива стойност на финансовите инструменти, които не са търгувани на активни пазари

Когато справедливите стойности на финансовите активи и пасиви в отчета за финансовото състояние не могат да бъдат получени от активни пазари, те се определят с помощта на различни техники за оценяване, които включват използването на модели. Базовите данни за тези модели са извлечени от индикатори, които се наблюдават на финансовите пазари, където това е възможно, в противен случай се правят допускания за установяване на справедливи стойности. Допусканията вземат предвид фактори, свързани с ликвидност, волатилност за по-дългосрочни финансови активи и дисконтови проценти, предсрочни плащания и предположения за неизпълнение, свързани с ценни книжа.

3.10. Разходи, свързани с инвестицията в дялове на Фонда

➤ Разходи, които се поемат пряко от конкретния инвеститорите/притежателите на дялове (“Транзакционни разходи”)

С оглед постигане на инвестиционните цели на ДСК Стабилност - Европейски акции 3, дейността на Фонда има цикличен характер (по-подробно в Прил. 4- „Инвестиционна стратегия”), като през различните периоди се прилагат различни по размер такси при покупка и обратно изкупуване на неговите дялове.

- Управлящото дружество включва в емисионната стойност на закупуваните дялове надбавка, resp. в цената на обратно изкупуване на дяловете отбив, които съгласно правилата на Фонда, остават в полза на Фонда и чийто размер е както следва:

ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
за годината, приключваща на 31 декември 2023

3. Счетоводни политики, продължение

3.10 Разходи, свързани с инвестицията в дялове на Фонда, продължение

- При емилиране - в размер на 0.00% (съответно до 1.00% или до 5.00%) от нетната стойност на активите на дял в зависимост от „отворен” (съответно „междинен” или „ограничен”) период от инвестиционния цикъл на Фонда.
- При обратно изкупуване - в размер на 0.00% (съответно до 2.00% или до 10.00%) от нетната стойност на активите на дял в зависимост от „отворен” (съответно „междинен” или „ограничен”) период от инвестиционния цикъл на Фонда .
- При възлагане на дистрибуцията на дялове на Фонда на трето лице, е възможно дистрибуторът да начислява за сметка на инвеститора такси, както следва:
- При емилиране - в размер до 0.50% (съответно 0.00%) от нетната стойност на активите на дял в зависимост от „отворен” (съответно „междинен” или „ограничен”) период от инвестиционния цикъл на Фонда.
- При обратно изкупуване - дистрибуторът няма право да начислява за сметка на инвеститора такси при обратно изкупуване на дялове на Фонда.

➤ Годишните разходи за 2023 г., във връзка с дейността на Фонда (“Оперативни разходи”), които се поемат косвено от всички негови притежатели на дялове, включително такса за управление на активите, възнаграждение на банката - депозитар, комисионни на инвестиционни посредници и други разходи са 1.00% от средната годишна нетна стойност на активите на Фонда. (2022 г.: 0.33%)

4. Инвестиционна стратегия

Основни инвестиционни цели на „ДСК Стабилност - Европейски акции 3“ са (представени в следния приоритет):

- защита на нарастването на стойността на инвестициите на притежателите на дялове във Фонда;
- доколкото е съвместимо с горепосочената цел – нарастване на стойността на инвестициите на притежателите на дялове над защитения размер посредством реализиране на максималния възможен доход от Фонда при поемане на нисък до умерен риск;
- осигуряване на максимална ликвидност на инвестициите на притежателите на дялове през „отворения период”.

Задача на нарастване на стойността на инвестицията означава нетната стойност на активите на един дял, изчислена към последния работен ден от „ограничения период”, да бъде не по-ниска от 100 (сто) на сто от нетната стойност на активите на един дял, изчислена към последния работен ден от „отворения период”. За постигане на тази цел Управляващото дружество ще инвестира за сметка на Фонда в подходящи инструменти по вид и срочност, прилагайки инвестиционната стратегия и политика, описани по-долу, включително инвестиционните цикли, включващи т.нар. отворени и ограничени периоди.

Няма сигурност, че „ДСК Стабилност - Европейски акции 3“ ще постигне инвестиционните си цели.

ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
за годината, приключваща на 31 декември 2023

4. Инвестиционна стратегия, продължение

Инвестиционната стратегия на Фонда предвижда с цел защита на 100 (сто) на сто от стойността на инвестициите на притежателите на дялове във Фонда, инвестиране на основната част от активите в ценни книжа, издадени или гарантирани от българската държава, държава членка или трета държава, общински облигации, корпоративни облигации и/ или банкови депозити в кредитни институции със седалище в Република България, в друга държава членка или трета държава и/ или в акции/ дялове на колективни инвестиционни схеми със седалище в България или чужбина.

С цел осигуряване на капиталова печалба на инвеститорите Фондът може да инвестира част от активите си и в други ликвидни финансови активи по смисъла на чл. 38 от ЗДКИСДПКИ, в т.ч. деривативни финансови инструменти, с която да се осигури експозиция към индекси върху акции на европейски компании. Стратегията предвижда чрез тези инструменти Фондът да участва в евентуалното повишаване на стойността на базовия актив, върху който са закупени съответните деривативни инструменти, но същевременно да бъде предпазен от понижаване на стойността на базовия актив..

По отношение на Фонда не се предвижда изграждане на териториална и отраслова специализация на схемата.

През ограниченните периоди Фондът може да има териториална специализация към икономиката на еврозоната чрез експозиция към водещи индекси върху акции на компании от страни членки на еврозоната като Dow Jones Euro Stoxx 50, най-вече чрез инвестиции в деривативни финансови инструменти. Индексът Dow Jones Euro Stoxx 50 е създаден, за да следи представянето на 50 най-големи компании от всички основни сектори на икономиката на страните членки на еврозоната. Индексът е базиран на пазарната капитализация на включените в него компании.

С оглед постигане на инвестиционните цели на Фонда, дейността му има цикличен характер. Всеки инвестиционен цикъл е с продължителност от приблизително 4 (четири) години и включва два основни периода. Фондът осъществява непрекъснато своята дейност, като всеки нов цикъл започва да тече веднага след изтичане на предходния.

Първият основен период е наречен „отворен период“ и е с продължителност от приблизително 2 (два) месеца. През този период се извършва активно набиране на средства от инвеститорите. Това е и периодът, през който инвеститорите, закупили дялове на Фонда през предходни инвестиционни цикли и желаещи да направят обратно изкупуване, е препоръчително да продадат своите дялове обратно на Фонда. По време на „отворения период“ активите на Фонда се инвестират преимуществено в инструменти на паричния пазар, акции/ дялове на колективни инвестиционни схеми и/ или банкови депозити.

Вторият основен период е наречен „ограничен период“ и е с продължителност от приблизително 4 (четири) години. „Ограниченият период“ започва да тече на първия ден след изтичането на „отворения период“. През „ограничения период“ Фондът осъществява своите основни цели – осигуряване на защита на 100 (сто) на сто от стойността на инвестицията на притежателите на дялове във Фонда и реализиране на капиталова печалба. Защита на 100 (сто) на сто от стойността на инвестицията през този период означава нетната стойност на активите на един дял, изчислена към последния работен ден от „ограничения период“, да бъде не по-ниска от 100 (сто) на сто от нетната стойност на активите на един дял, изчислена към последния работен ден от „отворения период“. Основната част от активите на Фонда през този период ще бъдат инвестиирани в ценни книжа, издадени или гарантирани от българската държава, държава членка или трета държава, общински облигации, корпоративни облигации и/ или банкови депозити.

ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
за годината, приключваща на 31 декември 2023

4. Инвестиционна стратегия, продължение

С цел осигуряване на ликвидност на инвестициите на притежателите на дялове, през „ограничения период“ се предвиждат няколко „междинни периода“, през които ще се прилагат по-ниски такси/разходи за сметка на инвеститорите при продажба и обратно изкупуване на дялове в сравнение с таксите/ разходите при продажба и обратно изкупуване на дялове през останалата част от „ограничения период“. Инвеститорите следва да имат предвид, че закупилите дялове през „междинните периоди“ няма да могат да разчитат на защита на 100 (сто) на сто от стойността на своята инвестиция в края на „ограничения период“.

С цел реализиране на капиталова печалба, част от активите на Фонда могат да бъдат инвестиирани по такъв начин, че да се осигури експозиция към индекси върху акции на европейски компании, най-вече чрез инвестиции в деривативни финансово инструменти.

Конкретната структура на активите зависи от моментните пазарни условия и е динамична в границите на посочените по-долу ограничения. По-конкретно, активите на Фонда се инвестират в следните групи финансови инструменти и в рамките на долупосочените максимални проценти:

1. Общо до 100 на сто от активите на Фонда в:

а) ценни книжа и инструменти на паричния пазар, еmitирани от Република България или друга държава членка;

б) инструменти на паричния пазар извън тези, търгувани на регулиран пазар, ако върху емисията или емитента на тези инструменти се осъществява надзор с цел защита на инвеститорите или спестяванията, еmitирани или гарантирани от централни органи в Република България или в друга държава членка, от Българската народна банка, от централна банка на друга държава членка, от Европейската централна банка, от Европейския съюз или от Европейската инвестиционна банка, от трета държава, а в случаите на федерална държава - от един от членовете на федералната държава, от публична международна организация, в която членува поне една държава членка;

в) ценни книжа и инструменти на паричния пазар, еmitирани или гарантирани от лицата по б. „б“ (без тези по б. „а“), в това число ценни книжа и инструменти на паричния пазар, еmitирани от трета държава, и допуснати до или търгувани на регулиран пазар по чл. 152, ал. 1 и 2 от ЗПФИ или търгувани на друг регулиран пазар в Република България или в друга държава членка, или допуснати до търговия на официален пазар на фондова борса или търгувани на друг регулиран пазар в трета държава, който е включен в списък, одобрен от Комисията, или е предвиден в Правилата на Фонда;

г) влогове в кредитни институции, платими при поискване или за които съществува правото да бъдат изтеглени по всяко време, и с дата до падежа не повече от 12 месеца, при условие че кредитната институция е със седалище в Република България или в друга държава членка, а ако е със седалище в трета държава, при условие че спазва правила и е обект на надзор, които Комисията е определила за еквивалентни на тези съгласно правото на Европейския съюз.

2. Общо до 50 на сто от активите на Фонда в:

а) ценни книжа и инструменти на паричния пазар, еmitирани или гарантирани от регионални или местни органи на Република България, на държава членка или на трета държава, допуснати до или търгувани на регулиран пазар по чл. 152, ал. 1 и 2 от ЗПФИ или търгувани на друг регулиран пазар в Република България или в друга държава членка, или допуснати до търговия на официален пазар на фондова борса или търгувани на друг регулиран пазар в трета държава, който е включен в списък, одобрен от Комисията, или е предвиден в Правилата на Фонда;

ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
за годината, приключваща на 31 декември 2023

4. Инвестиционна стратегия, продължение

б) инструменти на паричния пазар, емитирани или гарантирани от регионални или местни органи на Република България или на държава членка, извън тези, търгувани на регулиран пазар, ако върху емисията или емитента на тези инструменти се осъществява надзор с цел защита на инвеститорите или спестяванията;

3. Корпоративни облигации и други дългови ценни книжа и инструменти на паричния пазар извън тези по т. 1 и т. 2, допуснати до или търгувани на регулиран пазар по чл. 152, ал. 1 и 2 от ЗПФИ или търгувани на друг регулиран пазар в Република България – до 20 на сто от активите на Фонда;

4. Корпоративни облигации и други дългови ценни книжа и инструменти на паричния пазар извън тези по т. 1 и т. 2, допуснати до търговия или търгувани на регулиран пазар по чл. 152, ал. 1 и 2 от ЗПФИ или търгувани на друг регулиран пазар в държава членка, различна от Република България, или допуснати до търговия на официален пазар на фондова борса или търгувани на друг регулиран пазар в трета държава, съгласно списък, одобрен от Комисията, или предвиден в Правилата на Фонда – до 50 на сто от активите на Фонда;

5. Акции в дружества и други ценни книжа, еквивалентни на акции в дружества, допуснати до или търгувани на регулиран пазар по чл. 152, ал. 1 и 2 от ЗПФИ или търгувани на друг регулиран пазар в държава членка, както и допуснати до търговия на официален пазар на фондова борса или търгувани на друг регулиран пазар в трета държава, който е включен в списък, одобрен от Комисията или предвиден в Правилата на Фонда – до 60 на сто от активите на Фонда;

6. Дялове на други колективни инвестиционни схеми и други предприятия за колективно инвестиране, които отговарят на условията на чл. 4, ал. 1 от ЗДКИСДПКИ, независимо от това дали са със седалище в държава членка, като другите предприятия за колективно инвестиране трябва да отговарят на условията по чл. 38, ал. 1, т. 5, б. „а“ ЗДКИСДПКИ, и при условие че съгласно учредителните актове или правилата на тези колективни инвестиционни схеми или предприятия за колективно инвестиране те могат да инвестират общо не повече от 10 на сто от активите си в други колективни инвестиционни схеми или в други предприятия за колективно инвестиране - до 60 на сто от активите на Фонда;

7. Наскоро издадени прехвърляеми ценни книжа, ако условията на емисията включват поемане на задължение да се иска допускане и в срок, не по-дълъг от една година от издаването им, да бъдат допуснати до търговия на „Българска фондова борса“ АД, на друг официален пазар на фондова борса или друг регулиран пазар, функциониращ редовно, признат и публично достъпен, който е включен в списък, одобрен от Комисията или е предвиден в Правилата на Фонда - до 20 на сто от активите на Фонда;

8. Общо до 40 на сто от активите на Фонда в инструменти на паричния пазар извън тези, търгувани на регулиран пазар, ако върху емисията или емитента на тези инструменти се осъществява надзор с цел защита на инвеститорите или спестяванията и отговарящи на следните условия:

а) издадени са от емитент, чиято емисия ценни книжа се търгува на регулиран пазар по чл. 38, ал. 1, т. 1 – 3 ЗДКИСДПКИ;

б) емитирани или гарантирани са от лице, върху което се осъществява пруденциален надзор съгласно критерии, определени от правото на Европейския съюз, или от лице, което е обект и спазва правила, приети от съответния компетентен орган, които са поне толкова строги, колкото са изискванията, определени от правото на Европейския съюз;

в) издадени са от емитенти по чл. 38, ал. 1, т. 9, б. „г“ от ЗДКИСДПКИ, отговарящи на критерии, одобрени от Комисията, гарантиращи, че:

ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
за годината, приключваща на 31 декември 2023

4. Инвестиционна стратегия, продължение

аа) инвестициите в тези инструменти са обект на защита на инвеститорите, еквивалентна на защитата, на която подлежат инвестициите по букви „а”, „б” и „в” на чл. 38, ал. 1, т. 9 ЗДКИСДПКИ;

бб) емитентът е дружество, чийто капитал и резерви са в размер не по-малко от левовата равностойност на 10 000 000 евро, което представя и публикува годишни финансови отчети в съответствие с Четвърта директива на Съвета от 25 юли 1978 г., приета на основание чл. 54, § 3, буква „ж” от Договора относно годишните счетоводни отчети на някои дружества (78/660/EИO) или с Регламент (ЕО) № 1606/2002 на Европейския парламент и на Съвета от 19 юли 2002 г. за прилагането на Международните счетоводни стандарти, и е лице, което финансира група от дружества, в която участват едно или няколко дружества, приети за търговия на регулиран пазар, или лице, което финансира дружества за секюритизация, възползвани се от банкова линия за осигуряване на ликвидност.

9. Деривативни финансови инструменти, включително еквивалентни на тях инструменти, задълженията по които могат да бъдат изпълнени чрез парично плащане, допуснати до търговия или търгувани на регулиран пазар по чл. 152, ал. 1 и 2 от ЗПФИ или търгувани на друг регулиран пазар в Република България или в държава членка, както и допуснати до търговия на официален пазар на фондова борса или търгувани на друг регулиран пазар в трета държава, съгласно списък, одобрен от Комисията, или предвиден в Правилата на Фонда, и/или деривативни финансови инструменти, търгувани на извънборсови пазари, отговарящи на условията по чл. 38, ал. 1, т. 8 ЗДКИСДПКИ - до 40 на сто от активите на Фонда;

10. Други ценни книжа и инструменти на паричния пазар, извън посочените в т. 1-9 по-горе и извън тези по чл. 38, ал. 1 ЗДКИСДПКИ – до 10 на сто от активите на Фонда.

Фондът не може да придобива ценни (благородни) метали и сертификати върху тях.

5. Парични средства

<i>В хиляди лева</i>	2023	% от общата стойност на активите	2022	% от общата стойност на активите
Безсрочни банкови влогове, в лева	228	3.31	4 809	99.54
Безсрочни банкови влогове, в евро	-	-	17	0.36
Общо	228	3.31	4 826	99.90

Безсрочните банкови влогове към 31 декември 2023 и 2022 г. включват разплащателните сметки на Фонда.

Няма блокирани суми и други ограничения за ползване на паричните средства на Фонда.

ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
за годината, приключваща на 31 декември 2023

6. Пари и парични еквиваленти

Паричните средства и паричните еквиваленти за целите на отчета за паричните потоци се състоят от следните салда:

<i>В хиляди лева</i>	2023	% от общата стойност на активите	2022	% от общата стойност на активите
Безсрочни банкови влогове, в лева	228	3.31	4 809	99.54
Безсрочни банкови влогове, в евро	-	-	17	0.36
Общо	228	3.31	4 826	99.90

7. Финансови активи, оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата

<i>В хиляди лева</i>	2023	% от общата стойност на активите	2022	% от общата стойност на активите
Държавни ценни книжа	6 113	88.66	-	-
Деривати	554	8.03	-	-
Общо	6 667	96.69	-	-

Държавни ценни книжа

<i>В хиляди лева</i>	2023	% от общата стойност на активите	2022	% от общата стойност на активите
Държавни ценни книжа, деноминирани в евро	6 113	88.66	-	-
Общо	6 113	88.66	-	-

Към 31 декември 2023 г., Фондът притежава 5 емисии държавни ценни книжа (1 емисия на Република Унгария, 1 емисия на Република Румъния, 1 емисия на Република България, 1 емисия на Република Франция и 1 емисия на Република Индонезия в т. ч.:

- с фиксиран лихвен процент, годишни купонни плащания и остатъчен матуритет над 1 година – 4 емисии;
- с фиксиран лихвен процент, годишни купонни плащания и остатъчен матуритет под 1 година – 1 емисия;

ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
за годината, приключваща на 31 декември 2023

7. Финансови активи, оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата, продължение

Деривати

В хиляди лева	2023	% от общата стойност на активите	2022	% от общата стойност на активите
Опции, деноминирани в евро	554	8.03	-	-
Общо	554	8.03	-	-

Към 31 декември 2023 г., Фондът притежава една кол опция върху индекса DJ Euro STOXX 50 със срок на упражняване до пет години.

8. Текущи задължения

В хиляди лева	2023	2022
Задължения към Управляващото дружество и банката - депозитар	6	1
Общо	6	1

9. Дялове в обръщение

В хиляди лева	2023		2022	
	брой	стойност	брой	стойност
Състояние към 01 януари	2 525 727	4 830	6 246 788	12 617
Емитирани дялове през периода	1 824 931	3 490	772 869	1 503
Обратно изкупени дялове през периода	(866 541)	(1 655)	(4 493 930)	(8 712)
Печалба/(Загуба) за годината	-	224	-	(578)
Състояние към 31 декември	3 484 117	6 889	2 525 727	4 830

Съгласно обявената политика за определяне на нетната стойност на активите на Фонда (приложение 3), нетната стойност на 1 дял към 31.12.2023 г. е равна на 1.97721 лв. (31.12.2022 т.: 1.91242 лв.)

10. Приходи от лихви, нетно

В хиляди лева	2023	2022
Разходи за лихви от банкови влогове	-	(6)
Приходи от лихви от дългови ценни книжа	98	119
Общо	98	113

ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
за годината, приключваща на 31 декември 2023

11. Печалби/(Загуби) от операции и последваща оценка на финансови активи, оценявани по справедлива стойност, нетно

<i>В хиляди лева</i>	2023	2022
Приходи от операции и последваща оценка на финансови активи	2 317	736
Разходи по операции и последваща оценка на финансови активи	(2 142)	(1 397)
Печалби/(Загуби) от операции и последваща оценка на финансови активи, оценявани по справедлива стойност, нетно	175	(661)
	=====	=====

12. Разходи за външни услуги

<i>В хиляди лева</i>	2023	2022
Възнаграждение на Управляващото дружество за управление на дейността на Фонда	58	22
Възнаграждение на банката - депозитар за депозитарни услуги	6	6
Комисионни на инвестиционни посредници	2	-
Общо	66	28
	=====	=====

Съгласно Правилата на Фонда:

- годишното възнаграждение на Управляващото дружество е до 1.00% от средната годишна стойност на нетните активи на Фонда, като за 2023 г. това възнаграждение е в размер на 0.86% (2022 г.: 0.24%).
- Управляващото дружество няма право на възнаграждение за сметка на Фонда, което се базира на постигнатите резултати (реализирана доходност).

13. Оповестяване на свързани лица

ДФ „ДСК Стабилност – Европейски акции 3“ е обособено имущество без органи на управление и неговото управление се осъществява от Управляващото дружество „ДСК Управление на активи“ АД.

Акционери на „ДСК Управление на активи“ АД към 31.12.2023 г. са:

- „Банка ДСК“ АД, част от ОТП Груп – 66%;
- „ОТП Фонд Мениджмънт“ Лтд., част от ОТП Груп – 34%.

„ДСК Управление на активи“ АД е контролирано от „Банка ДСК“ АД и непряко от ОТП Банк, Унгария (ОТП Банк е мажоритарен собственик на капитала на „Банка ДСК“ АД). Другият акционер в Управляващото дружеството - ОТП „Фонд Мениджмънт“ Лтд. е също контролирано от ОТП Банк. Свързани лица са и всички други дружества от групата на ОТП Банк.

Към края на 2023 г. и 2022 г., свързаните лица с „ДСК Управление на активи“ АД, не притежават дялове на Фонда.

**ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
за годината, приключваща на 31 декември 2023****13. Оповестяване на свързани лица, продължение**

Сделки с дялове на Фонда на членовете на съветите на “ДСК Управление на активи” АД и свързаните лица с Дружеството през 2023 г. и през 2022 г., представени обобщено по вид на транзакциите – издаване/(обратно изкупуване).

Свързано лице	2023	2022
	(хил. лв.)	(хил. лв.)
ДФ „ДСК Алтернатива 1“	-	(1 328)

14. Оповестяване на политиката по управление на риска**Основна рамка**

Договорен фонд „ДСК Стабилност-Европейски акции 3“ е с нисък до умерен рисков профил. Фондът инвестира преимуществено в ценни книжа, издадени или гарантирани от българската държава, друга държава членка или трета държава, облигации и банкови депозити. С цел осигуряване на капиталова печалба на инвеститорите Фондът може да инвестира част от активите си и в други ликвидни финансови активи в т.ч. деривативни финансови инструменти. Разпределението на инвестициите по типове финансови инструменти се осъществява съгласно инвестиционната политика на Фонда от портфолио мениджърите. В резултат на естеството, характеристиката и инвестиционната дейност на фонда, вложените средства са изложени на рискове, свързани с финансовите инструменти и пазарите, в които се инвестира.

Основните рискове са:

- пазарен риск
- ликвиден риск
- кредитен риск
- операционен риск

Политиката за управление на риска на Фонда има за цел да осигурява ежедневното следене и оценка на рисковите фактори, оказващи влияние върху активите на Фонда и да ограничи и минимизира възможните негативни ефекти върху дейността на Фонда. Системата за управление на риска на Фонда се основава на целево-изградена организационна структура в Управляващото дружество и Правила за оценка и управление на риска на договорните фондове, организирани от него.

Правилата регламентират методите за идентифициране, анализ и измерване на рисковете, определят лимити и контролни механизми, дефинират нива на отговорности и вземане на решения от страна на Управляващото дружество:

- Управителен съвет
- Главен изпълнителен директор
- Риск мениджър/Отдел „Управление на риска“

Основните цели на инвестиционната политика на Фонда са:

- Нарастване стойността на инвестициите на притежателите на дялове във Фонда, посредством реализиране от Фонда на доход съзимерен с (или по възможност надвишаващ) нивата на доходност на алтернативни ниско рискови инвестиции, при поемане на нисък риск;
- Осигуряване на максимална ликвидност на инвестициите на притежателите на дялове.

Всички финансови инструменти носят риск от загуба. Този риск се управлява посредством внимателен подбор на финансовите инструменти съгласно определени лимити. Максималният риск за финансовите инструменти се определя от справедливата им стойност. Всички пазарни позиции на Фонда и рисковете, свързани с тях се следят на дневна база. В допълнение се изготвят и месечни отчети, които се представят за разглеждане на УС на Управляващото дружество.

**ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
за годината, приключваща на 31 декември 2023****14. Оповестяване на политиката по управление на риска, продължение*****Пазарен риск***

Пазарният риск е рисът от настъпване на бъдещи промени в пазарните условия (като лихвени проценти, валутни курсове, цени на капиталови инструменти (ценови рисък) и кредит спред), които могат да намалят пазарната стойност на финансовите активи и съответно нетните приходи от дейността.

Управляващото дружество управлява инвестициите на Фонда, отчитайки променящите се пазарни условия. Целта при управлението на пазарния рисък е контрол на разумна / приемлива рискова експозиция с оглед оптимизиране на доходността.

Пазарният рисък, на който е изложен Фондът се следи на ежедневна база. Инструментите, в които инвестира Фондът, се подбират така, че инвестиционният портфейл да бъде максимално диверсифициран и защищен от неблагоприятни движения на цените на финансовите пазари, както и от съществена експозиция към индивидуален пазарен сектор/компания/емисия.

Валутен риск

Валутният рисък възниква при инвестиране във финансово инструменти, деноминирани в чужда валута. Съгласно Правилата за управление на риска на Фонда, при наличие на активи деноминирани във валута различна от евро и лева валутният рисък се измерва чрез историческа волатилност на валутния курс. Разпределението по валути на активите на фонда към края на 2023 и 2022 година е както следва:

	2023	% от общата стойност на активите	2022	% от общата стойност на активите
Финансови активи, деноминирани в лева	228	3.31	4 814	99.64
Финансови активи, деноминирани в евро	6 667	96.69	17	0.36
Общо	6 895	100.00	4 831	100.00

При действащият в България Валутен Съвет и фиксирания курс на българския лев към еврото, Фондът не е изложен на съществени неблагоприятни последици от промяна на валутните курсове, тъй като инвестициите му са деноминирани единствено в български лева и евро.

Лихвен риск

Лихвен рисък е рисът от загуба, дължаща се на колебания в бъдещите парични потоци или справедливата стойност на финансите инструменти в резултат на промени в пазарните лихвени проценти.

Към датата на изготвяне на отчета за финансовото състояние на Фонда няма лихвочувствителни пасиви, поради което основният лихвен рисък носен от Фонда е свързан с опасността евентуалните бъдещи промени в лихвените равнища да рефлектират в понижение на справедливата стойност на лихвоносните му финансовые активи.

Експозиция към лихвения рисък

Финансовите инструменти, които са основен източник на лихвен рисък за Фонда са дълговите ценни книжа. При инструментите с фиксиран доход, рисът от обезценка се формира в резултат на промени в пазарните лихвени нива, докато при тези с плаваща лихва, рисът възниква в резултат на промени в лихвения индекс (EURIBOR), с който е обвързан съответният инструмент.

Всички предоставени банкови влогове са с фиксиран доход и не са изложени на лихвен рисък.

**ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
за годината, приключваща на 31 декември 2023****14. Оповестяване на политиката по управление на риска, продължение*****Лихвен риск, продължение******Анализ на чувствителността към валутен риск***

Управляващото дружество измерва лихвения риск посредством метода на модифицираната дюрация. Дюрацията се изчислява за всяка една книга по отделно, както и за целия портфейл от облигации.

В хиляди лева	2023		Средна доходност до падежа	Модифици- рана дюрация	2022		Средна доходност до падежа	Модифици- рана дюрация
	С	доходност			С	доходност		
С фиксирани купонни плащания	6 113	3.68%	2.99		-	-	-	-
Общо	6 113	3.68%	2.99		-	-	-	-

Анализ на чувствителността към лихвен риск

На базата на изчисленията за дюрацията се анализира и чувствителността на финансовите активи към определени стандартни лихвени сценарии. Стандартният сценарий, който се разглежда за анализа на чувствителността към лихвен риск включват 50 базисни точки на паралелно нарастване и спад на всички криви на доходност.

Паралелна промяна на лихвените нива с 50 базисни точки към 31 декември би увеличила (намалила) нетната стойност на активите на Фонда със сумите показани в таблицата по-долу. Анализът допуска, че всички други променливи, в т. ч. и валутните курсове са постоянни.

В хиляди лева	2023		2022	
	+50 bp	-50 bp	+50 bp	-50 bp
С фиксирани купонни плащания	(91)	91	-	-
Общо	(91)	91	-	-

Ценови риски

Ценовият риск е рискът от спад в стойността на финансов инструмент или на портфейла от финансови активи, дължащ се на фактори различни от тези, възникващи от лихвен или валутен риск. Това могат да са фактори специфично относящи се до даден инструмент или неговия еmitент, както и от общо-пазарни фактори, засягащи всички инструменти търгувани на съответния пазар (системен рисков). Ценовият рисков включва и кредит спред рисков, който представлява рискът от спад в цената на дълговите инструменти поради увеличение на изискуемата рискова премия за конкретен еmitент или общо-пазарно разширяване на кредитните спредове.

Тъй като всички финансни инструменти на Фонда се отчитат по справедлива стойност, всички промени в пазарните условия рефлектират върху нетните приходи от инвестиционна дейност. Ценовият рисков се управлява основно, чрез създаването и поддържането на диверсифициран портфейл от инструменти. Съгласно Правилата за оценка и управление на риска, моделът за измерване на ценовия рисков на акции и дялове на колективни инвестиционни схеми е базиран на показатели за историческа волатилност, измерена чрез стандартно отклонение и експозиция. Към 31.12.2023 г. Фондът има експозиция във финансов деривативен инструмент – кол опция. Опцията е борсово търгуема и е на стойност 554 хил. лв. Тя дава правото, но не и задължението, да бъде упражнена на датата на падежа. По този начин загубата на Фонда се ограничава до справедливата стойност към момента:

ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
за годината, приключваща на 31 декември 2023

14. Оповестяване на политиката по управление на риска, продължение

Ценови риск, продължение

Към 31.12.2023	валута	стойност	% от общата стойност на активите
<i>В хиляди лева</i>			
Кол опция	EUR	554	8.03

В следващата таблица е представена общата стойност на финансовите инструменти, пораждащи ценови риск, разпределена по географски признак въз основа на регистрацията им на основен регулиран пазар, а в случай на липса на такъв – държава на регистрация на емитентите:

<i>В хиляди лева</i>	2023	% от общата стойност на активите	2022	% от общата стойност на активите
Търгувани на регулиран пазар, в т.ч.:				
Федерална република Германия (EUREX)	554	8.03	-	-
Общо	554	8.03	-	-

Кредитен риск

Кредитният риск е възможността от намаляване на стойността на позицията в определен финансов инструмент при неочаквани събития от кредитен характер, свързани с емитентите на финансови инструменти, насрещна страна по борсови и извънборсови сделки, както и държавите, в които те извършват дейност.

Правилата за оценка и управление на риска на Фонда разграничават следните типове риск:

- *Контрагентен риск* - риск от неизпълнение на задълженията от насрещната страна по извънборсови сделки;
- *Сетълмент риск* - възможността Фондът да не получи насрещни парични средства или финансови инструменти от контрагент на датата на сетълмент, след като той е изпълнил задълженията по дадени сделки към този контрагент.
- *Инвестиционен кредитен риск* - рискът от намаляване на стойността на инвестицията в дадена дългова ценна книга поради кредитно събитие при емитента на този инструмент. Кредитно събитие включва обявяване в несъстоятелност, неплатежоспособност, съществена промяна в капиталовата структура, намаляване на кредитния рейтинг и др.

Фондът има инвестиции в деривативни финансовые инструменти, поради което се изчислява общата рискова експозиция, на която е изложен. За изчисляването на общата рискова експозиция се използва метода на поетите задължения, съгласно Насоките на Комитета на европейските регулятори на ценни книжа (CESR). Към 31.12.2023 г. общата рискова експозиция на Фонда е на стойност 1 984 хил. лв., което представлява 28.81% от нетната стойност на активите на Фонда.

За периода 01.01 – 31.12.2023 г., Фондът не е склучвал репо сделки с финансовые инструменти.

За периода 01.01 – 31.12.2023 г., Фондът не е страна по сделки за финансиране с ценни книжа и суапове за обща доходност.

ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
за годината, приключваща на 31 декември 2023

14. Оповестяване на политиката по управление на риска, продължение

Кредитен риск, продължение

Кредитната експозиция към датата на изготвяне на отчета за финансовото състояние, е формирана от общата балансова стойност на разплащателните сметки в банки и инвестициите в дългови инструменти (по брутна цена):

В хиляди лева	2023	% от общата стойност на активите	2022	% от общата стойност на активите
Парични средства	228	3.31	4 826	99.90
Дългови ценни книжа за търгуване	6 113	88.66	-	-
Вземания	-	-	5	0.10
Общо	<u>6 341</u>	<u>91.97</u>	<u>4 831</u>	<u>100.00</u>

Анализ на качеството на предоставените банкови влогове, на база оценката на кредитните институции на рейтинговата агенция Fitch, приравнена към скалата на рейтинговата агенция „Стандарт енд Пуърс“ (представени по брутна стойност) е както следва:

В хиляди лева	2023	% от общата стойност на активите	2022	% от общата стойност на активите
Банкови влогове от BBB+ до BBB-	228	3.31	4 826	99.90
Общо	<u>228</u>	<u>3.31</u>	<u>4 826</u>	<u>99.90</u>

Анализ на качеството на кредитната експозиция, на база оценката на рейтинговата агенция „Стандарт енд Пуърс“ (представени по брутна цена) е както следва:

В хиляди лева	2023	% от общата стойност на активите	2022	% от общата стойност на активите
Държавни ценни книжа от AA+ до AA-	289	4.19	-	-
от BBB+ до BBB-	5 824	84.47	-	-
Общо	<u>6 113</u>	<u>88.66</u>	<u>-</u>	<u>-</u>

Разпределението на инвестициите в облигации (представени по брутна цена) по икономически отрасли е както следва:

В хиляди лева	2023	% от общата стойност на активите	2022	% от общата стойност на активите
Държавен дълг	6 113	88.66	-	-
Общо	<u>6 113</u>	<u>88.66</u>	<u>-</u>	<u>-</u>

Към края на периода няма съществени концентрации на кредитен риск по отделни емитенти.

**ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
за годината, приключваща на 31 декември 2023****14. Оповестяване на политиката по управление на риска, продължение, продължение*****Кредитен риск, продължение***

Структурата на портфейла от държавен дълг по страни-емитенти (на база държавни ценни книжа, представени по брутна цена) е както следва:

В хиляди лева	Инвестиционен рейтинг	2023		% от общата стойност на активите
		S&P		
Република Индонезия	BBB	1 357		19.68
Република Румъния	BBB-	1 406		20.39
Република Унгария	BBB-	1 379		20.00
Република България	BBB	1 682		24.40
Република Франция	AA	289		4.19
Общо		6 113		88.66

Матуритетната структура на портфейла от държавен дълг по страни-емитенти е както следва:

Към 31.12.2023	До 1 м.	От 1 до 3 м.	От 3 м. до 1 г.	От 1 до 5 г.	Над 5 г.	Общо
<i>В хиляди лева</i>						
Република Индонезия	-	12	-	1 345	-	1 357
Република Румъния	-	-	24	1 382	-	1 406
Република Унгария	-	-	6	1 373	-	1 379
Република България	-	34	-	1 648	-	1 682
Република Франция	-	-	289	-	-	289
Общо	-	46	319	5 748	-	6 113

Ликвиден риск

Общият ликвиден риск представлява рискът в определен момент Фондът да не разполага с достатъчно ликвидни средства за изпълнението на своите задължения по обратно изкупуване на дялове, в резултат на което да възникне недостиг и се наложи продажба на активи или привличане на средства при неблагоприятни пазарни условия. Ликвидният риск също така може и да възникне като следствие от ниската ликвидност на капиталовия пазар, както и при необичайно големи поръчки за обратно изкупуване на дялове, които могат да доведат до изчерпване на паричните средства на Фонда.

ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
за годината, приключваща на 31 декември 2023

14. Оповестяване на политиката по управление на риска, продължение, продължение

Ликвиден риск, продължение

Фондът е длъжен да поддържа такава структура на активите и пасивите, която му позволява да осъществява безпрепятствено дейността си като погасява своевременно задълженията си на разумна цена без да се налага прибързана разпродажба на доходносни активи. Фондът привлича средства посредством емисия на собствени дялове. Управлението и поддържането на ликвидността на Фонда се осъществява от управляващото дружество, съгласно Правила за поддържане и управление на ликвидността на Фонда. Пряката отговорност за управлението и поддържането на ликвидността е на отдел „Управление на портфейли“, а ликвидният риск се следи от отдел „Управление на риска“. За отчетността на ликвидните средства отговаря отдел „Счетоводство“, а за вътрешния контрол- отдел „Съответствие“.

Основните принципи, които Управляващото дружество следва при поддържането и управлението на ликвидните средства на Фонда, са както следва:

- спазване на правилата, заложени във вътрешните документи на Фонда, както и изискванията за ликвидността, регламентирани във всички законови и подзаконови нормативни актове, касаещи Фонда;
- постигане на оптимална диверсификация на инвестиционния портфейл;
- анализ и адекватно управление на паричните потоци;
- планиране на извънредните обстоятелства.

Спазването на изброените по-горе принципи има за цел осигуряването на защита на правата и интересите на притежателите на дялове на Фонда и избягването на потенциални ликвидни кризи.

По-долу са представени таблици за падежната структура по остатъчен матуритет към 31.12.2023 г. и 31.12.2022 г.

Към 31.12.2023	До 1 м.	От 1 до 3 м.	От 3 м. до 1 г.	От 1 до 5 г.	Над 5 г.	Без матуритет	Общо
<i>В хиляди лева</i>							
<i>Активи</i>							
Финансови активи за търгуване	-	46	319	6 302	-	-	6 667
Парични средства	228	-	-	-	-	-	228
Общо активи	228	46	319	6 302	-	-	6 895
Текущи задължения	6	-	-	-	-	-	6
Общо задължения	6	-	-	-	-	-	6
Към 31.12.2022	До 1 м.	От 1 до 3 м.	От 3 м. до 1 г.	От 1 до 5 г.	Над 5 г.	Без матуритет	Общо
<i>В хиляди лева</i>							
<i>Активи</i>							
Парични средства	4 826	-	-	-	-	-	4 826
Вземания	5	-	-	-	-	-	5
Общо активи	4 831	-	-	-	-	-	4 831
Текущи задължения	1	-	-	-	-	-	1
Общо задължения	1	-	-	-	-	-	1

ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
за годината, приключваща на 31 декември 2023

14. Оповестяване на политиката по управление на риска, продължение, продължение

Операционен риск

Операционният риск е рисъкът от директни или индиректни загуби, в резултат на човешки грешки, пропуски в системите, неподходящи процедури и контрол или загуби, дължащи се на външната среда, включително и на правен риск. Операционният риск може да бъде рисък от операции, рисък от информационните системи, рисък от човешки ресурси, рисък на обкръжаващата среда.

Операционният риск, обект на който е Фонда, произлиза от операционния рисък, свързан с организацията и дейността на Управляващото дружество. В тази връзка, операционният риск се следи на ниво Управляващо дружество в съответствие с Правилата за оценка и управление на риска на Фонда и Правилата за управление на риска на УД „ДСК Управление на активи“ АД.

Операционният риск се регулира съгласно стратегиите за управление на видовете операционен риск, дефинирани в Правилата. В допълнение, в Управляващото дружество е приета и процедура за събиране на данни за оперативно-рискови събития и докладване на инциденти.

В съответствие с Правилата за управление на риска на Управляващото дружество най-малко веднъж годишно се изготвя отчет за характеристиката и нивото на риска, свързани с процесите и системите на Дружеството.

15. Приблизителни счетоводни оценки и допускания

Оценка по справедлива стойност

Дружеството определя справедлива стойност, използвайки следната ѹерархия, която отразява значимостта на факторите използвани за определяне на справедлива стойност:

- Ниво 1 - входящите данни на ниво 1 са котираните (некоригирани) цени на инструменти на активните пазари за идентични финансови инструменти;
- Ниво 2 - входящите данни на ниво 2 са входящи данни за даден актив или пасив, различни от котираните цени, включени в ниво 1, които, пряко или косвено, са достъпни за наблюдение. Тази категория включва инструменти, оценявани използвайки: котирани цени на подобни активи или пасиви на активни пазари; котирани цени на идентични или подобни активи или пасиви на пазари, които не се считат за активни; други техники за оценяване, където всички значими входящи данни са пряко или косвено достъпни за наблюдение, използвайки пазарни данни;
- Ниво 3 - входящите данни на ниво 3 са ненаблюдаеми входящи данни за даден актив или пасив. Тази категория включва всички инструменти, при които техниката за оценяване не включва наблюдаеми входящи данни и ненаблюдаемите входящи данни имат значителен ефект върху оценката на инструмента. Тази категория включва инструменти, които се оценяват на базата на котирани цени на подобни инструменти, където значителни ненаблюдаеми корекции или предположения се изискват за да отразят разликите между инструментите;

Финансови инструменти отчетени по справедлива стойност

Таблицата по-долу представя анализ на финансовите инструменти, отчетени по справедлива стойност, според използваната ѹерархия.

<i>В хиляди лева</i>	<i>Прил.</i>	<i>Ниво 1</i>	<i>Общо</i>
31 декември 2023			
Държавни ценни книжа	7	6 113	6 113
Деривати	7	554	554
Общо		6 667	6 667

Към 31.12.2022 г. Фондът не притежава финансови инструменти, отчетени по справедлива стойност.

ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
за годината, приключваща на 31 декември 2023

15. Приблизителни счетоводни оценки и допускания, продължение

Оценка на финансовите активи, оценявани по амортизирана стойност

Определяне на фазата на финансовите активи, оценявани по амортизирана стойност

В съответствие с изискванията на МСФО 9, при първоначалното признаване и впоследствие към всеки отчетен период финансовите активи се причисляват към някоя от следните три фази:

- Фаза 1 – обслужвани активи без значително увеличение на кредитния риск след първоначалното им признаване,
- Фаза 2 – обслужвани активи със значително увеличение на кредитния риск от първоначалното им признаване,
- Фаза 3 – необслужвани, кредитно обезценени активи.

Към всяка отчетна дата Управлящото дружество преценява дали кредитният рисков на финансовите активи се е увеличил значително в сравнение с първоначалното признаване. При преценката за това Управлящото дружество се ръководи от промяната в риска от настъпване на неизпълнение през периода, съответстващ на очаквания живот на финансовия актив, вместо от промяната в размера на очакваната загуба. За целта Управлящото дружество сравнява риска от настъпване на неизпълнение по финансовия актив към датата на отчета с риска от неизпълнение по същия финансов актив към датата на първоначалното му признаване.

Към обслужваните активи (Фаза 1) се причисляват всички финансови активи, за които обстоятелствата и условията, посочени за Фаза 2 и Фаза 3, не са налични към отчетната дата.

За определен финансов актив е налице значително увеличение на кредитния рисков в сравнение с този при първоначалното му признаване (Фаза 2), ако към отчетната дата е изпълнено някое обстоятелство, представени в по-долу, но не са налице обстоятелства за причисляване към необслужвани експозиции (Фаза 3)

- Забавата в обслужването надхвърля 30 дни,
- Взemanето е в статус обслужвана преструктурирана експозиция,
- Рейтингът на кредитната експозиция надхвърля предварително определена стойност или в сравнение с историческата си стойност се е влошил,
- Налице е неизпълнение по друга експозиция на същата настъпна страна.

Финансов актив се причислява към необслужваните вземания (Фаза 3), когато към отчетната дата за актива е налице някое от следните събития или условия:

- Той е класифициран като необслужван,
- Налице са нарушения за договорни отношения,
- Значителни финансови затруднения на дължника (влошаване на показатели като капиталова адекватност и ликвидност),
- Обявяване в несъстоятелност или ликвидация на настъпната страна,

**ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
за годината, приключваща на 31 декември 2023****15. Приблизителни счетоводни оценки и допускания, продължение**

Определяне на фазата на финансовите активи, оценявани по амортизирана стойност, продължение

Таблицата по-долу представя класификацията на финансовите активи, оценявани по амортизирана стойност, по фази съгласно МСФО 9.

<i>В хиляди лева</i>	Прил.	Фаза 1	Общо
31 декември 2023			
Парични средства	5	228	228
Общо		228	228

<i>В хиляди лева</i>	Прил.	Фаза 1	Общо
31 декември 2022			
Парични средства	5	4 826	4 826
Общо		4 826	4 826

Управляващото дружество оценява стойността на срочните и безсрочните банкови влогове на Фонда съгласно условията и изискванията, определени в ЗДКИСДПКИ и Наредба № 44 на КФН. Към 31.12.2023 г. не е отчетена обезценка от очаквани кредитни загуби по влоговете на Фонда в кредитни институции, като според преценката на Дружеството, балансовата им стойност не се отличава от тяхната справедлива стойност.

Управляващото дружество е извършило оценка на очакваните кредитни загуби на Фонда и тъй като е установило несъществени суми, поради историческата възстановимост на финансовите активи, отчитани по амортизирана стойност, както и несъществен ефект от прилагане на макро данни, не е отчело обезценка по тях.

16. Събития след датата, към която е съставен отчета

Няма други значими събития, идентифицирани след края на отчетния период.